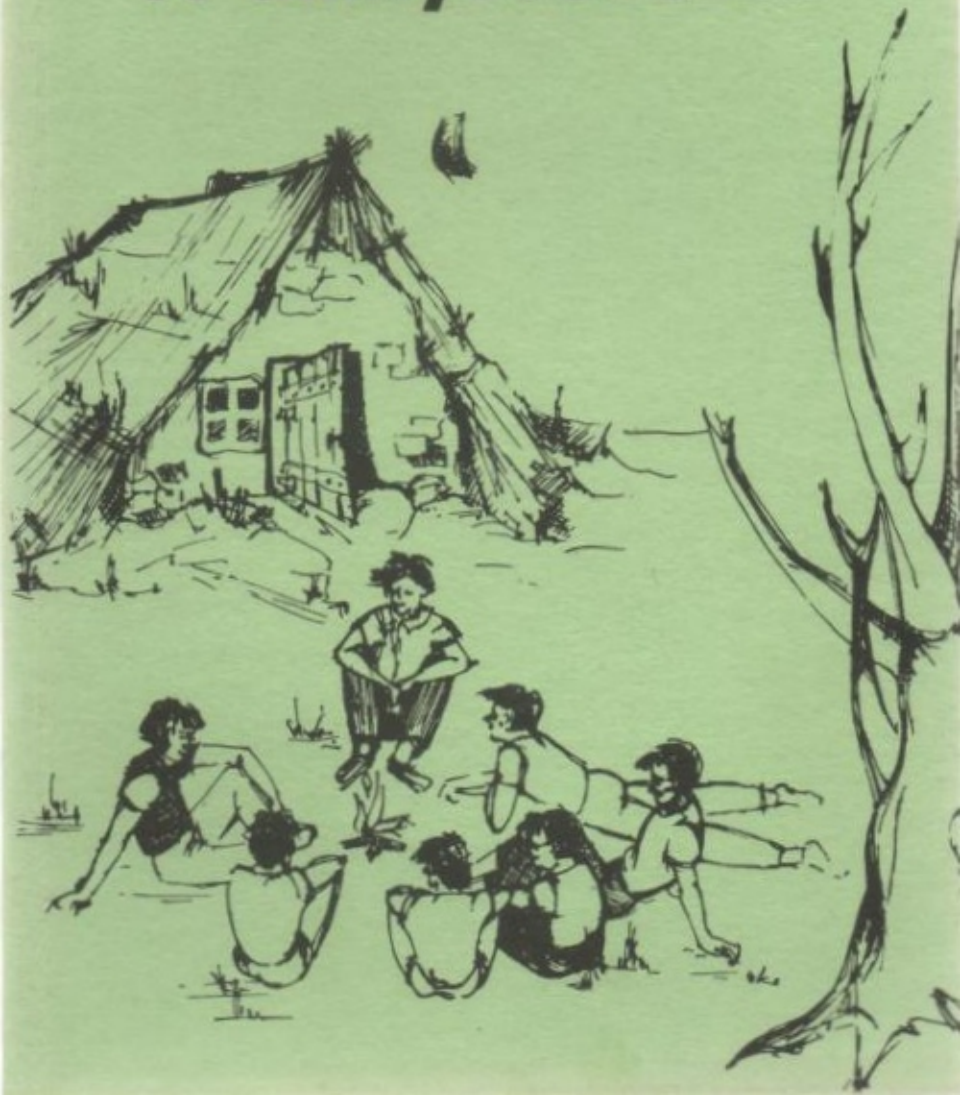

Nógrádi Kovács György

A dinnyecsőszők

Nógrádi Kovács György

A dinnyecsőzök

Ifjúsági regény

Második, javított kiadás

**Kiadta,
a Robinson Íróműhely,
Szécsény**

ISBN 963 500 605 5

A fiúk most végezték el a hetedik osztályt. Nyolcan voltak ugyanis, a két évvel ezelőtti banda két taggal kibővült.

Vezetőjük, Szekeres Péter, Petyus, a csillogó szemű seriff maradt.

Amint Utasi Pista bácsival, a gazdaság főrendészével, annakidején megegyeztek, ezen a nyáron ők vigyáznak majd a gazdaság óriási dinnyetáblájára, amiért Pista bácsi fejenként ötszáz forintot ígért nekik, és szabad dinnyeevést.

Nemcsak a sok-sok kalanddal és izgalommal teli tanév ért véget, hanem ők nyolcan már a szokásos nyaraláson is túl voltak.

Július tizenegyedik volt.

A nyolc fiú jó félórája várt Pista bácsira, ismerkedve a dinnyetábla szélében lévő, ezelőtti években ott hagyott, földbevájt kunyhó előtt. Mert holnaptól kezdve mind a nyolcan dinnyecsöszök lesznek. Ám ebbe - a kimondatlanul is kikiabált - büszkeségbe némi szorongás is vegyült: a büszkeség és az első munkahely vélt felelősségérzetének megfjthetetlen, furcsa izgalma.

Előttük a hatalmas dinnyetáblában megszámlolhatatlan zöld dinnyető tapogatta szerteágazó indaujjaival a laza talajt. Még tovább terpeszkednének, talán az egész világot is elöntenék ezek a szertekűszó indaren-

getegek, ha a hirtelen bele nem ütköztek volna a diny-nyetábla végi kukoricaszár végelláthatatlan tengerébe.

Bal oldalon krumplitábla húzódott. Mögötte homályba vesző erdőrengeteg terült el. A jobb felőli lucernáson formás boglyák hosszú sora katonásdit játszott, a méltóságteljesen lépkedő, egerekre, szöcskékre vadászó gólyákkal. A boglyák vigyázzban álló katonáknak, a gólyák méltóságteljesen lépkedő tiszteknek tűntek a fiúk szemében. A hátuk mögött poros földút vetélkedett a mellette elhúzódó káposztatáblával. Mintha azon versenyeztek volna, hogy melyikük hosszabb. A szokatlan csendet, amelyet a dinnyetábla - mint leendő munkahelyük - lenyűgöző látványa parancsolt volna néma vezénnyel a szájukra, Miszl Jancsi törte meg. Neki az volt a szokása, hogy úgy rángatta a száját, mintha dudorászna, vagy valamilyen fúvós hangszeren játszana. Főleg, ha ideges volt.

- Ez aztán a kasa, mi?

Nem válaszolt senki. Ki-ki szája széle furcsa rándulással, szende mosolygásával, keze különös mozdulattal fejezte ki egyetértését.

- Ez se kutya! - A mosolygós arcú Rapp Attila a mellettük lévő kunyhóra bökött a fejével, mire mindannyian odafigyeltek. Olyan szemekkel lesték, mintha csak most fedezték volna fel, hogy itt van, holott nyomban ideérkezésükkor a szemükbe szúrt.

Jellegzetes földkunyhó volt. A felét földbe süllyesztették, a földből kiálló részét náddal földték be, ame-

lyen vastag földtakaró hevert. Most sűrű gaz borította. A rozoga ajtó mellett kicsinyke ablak kapott helyet, csakhogy ezt most nem látták. A konyhá előtt földbe-ágyazott lábú fapad állt. Odébb hullámpalával fődött nagy, nyitott szint emeltek az elődök.

A gyakran zsörtölődő Péter Zsolt be akart nyitni a konyhába, meg is teszi, ha Péter Zsolt el nem kapja a kezét.

- Maradj!

A távolba mutatott, eközben szokása szerint a fejét vakarta.

A messzeségben egy sötét folt tűnt fel, s egyre közeledett: Egy motoros robogott feléjük.

- Utasi Pista bácsi! - kiáltott fel a komolykodó Fila Gergő, majd hebegőn gyorsan hozzátette: - Kár, mert éppen most akartam javasolni nektek, hogy dobjunk célba!

- Jó félórája szobrozunk itt, s te csak most mondod?
- zsörtölődött Zoli.

- Szobrozatok, bámultatok, mint... Ambrus Teri a táblára matek óra alatt - tette hozzá nevetve Attila.

Az örökké mókás Hekus Tóni hirtelen felvillanyozódott.

- Az a hülye csaj egyetlen feladatot se tud megoldani magától. A törtek visszaugatnak, az egyenletek oroszul beszélnek.

- Semmi, de semmihez sem ért! - ragadt át a nevetés Misl Jancsira is.

- Ami azt illeti, én se komálom a matekot.

A földbe rúgott.

- Mi vagy te, ló? - szólt rá Zoli.

Nem folytatták, mert Utasi Pista bácsi motorja egészen közel ért hozzájuk. Szekeres Péter, egyetlenként közülük, eddig a kispadon ül, most ő is felállt, és mint iskolában a hetes, az élre lépett. Nem fordult hátra, mialatt a társaihoz szólt, a közeledő motorost nézte.

- Mindent úgy, amint megbeszéltük. Nappal, éjjel, állandóan kint leszünk. Oké!

- Ne mindnyájan! - vágott a szavába Gergő.

- Mondtam, nem! Úgy, amint megbeszéltük! - Petyus hangja most nemcsak ingerült, kissé rendreutasító is volt.

Utasi Pista bácsi közben teljesen melléjük ért.

- Szevasztok! - üdvözölte őket, túlkiabálva a motorja berregését. - Mindnyájan itt vagytok?

A berregést lekapcsolta, robogóját a kunyhónak döntötte. Ő maga mintha fáradt lenne. A közeli kispadra ült. Bukósisakját eközben oldotta ki, rakta maga mellé a kispadra.

A fiúk a köszönésük után, ugyanúgy egymás szavába vágva, kiabálták feléje:

- Mind a nyolcan itt vagyunk.

Utasi Pista bácsi felkapta a fejét, még horkantott is, mint a nyerges ló.

- Tudjátok, mi a legdrágább ezen a világon?

Szemében sokatmondó sejtelem vibrált, mialatt körbejáratta a fejét.

A fiúk kérdően lestek egymásra. Akadt, aki tanácstalanul felvonta a vállát.

- Az idő! Az idő, gyerekeim! Főleg nálunk, itt a gazdaságban, s ilyentájt nyáron! Ezért ne is teketóriázzunk sokáig!

Bólogatott és cuppogott. A folytatás is a cuppantásával együtt rebbent elő foghíjas szájából.

- A munkaidőtök váltott. Reggel hattól tíz óráig, tíz órától négy óráig, s így négy-négy órával tovább. A munkaügyisünk szerint ugyanis még gyerkőcök vagytok, amiért naponta csak négy-négy órát dolgozhattok!

Tovább mondja, ha Petyus fel nem tartja a kezét. Szabályszerűn jelentkezett. Szeme, mint mindig, fénylett.

- Nos, seriff! - mindenki tudta, Pista bácsi is, hogy Petyust mindenki seriffnek szólítja: ki gúnyból, ki csak úgy.

- A beosztást nyugodtan bízza ránk!

- Írjanak a papírunkra, amit akarnak - szólt közbe Gergő. - A többit bízzák ránk!

- Így van! - kontráztak rá a többiek is.

Petyus, mint karmester a pálcájával, álljt intett a kezével s a szemével egyszerre. Mihelyt a társai elhallgattak, ismét Utasi Pista bácsihoz fordult:

- Reggeltől estig, estétől reggelig vállaltuk, nem?

Utasi Pista bácsi megvakargatta erősen kopaszodó fejét.

- Igen, igen, csakhogy később mást hallottam. Márpedig az szerint: tizennégy éven aluliak nem éjjelezhetnek! - Látva azok őszinte elképedését, gyorsan hozzátette: - A törvény az nagyúr, gyerekeim!

Nevetett. Tokája nőtt s remegett.

- Mindenkire vonatkozik, még rám is!

Elkomorodott. Bal vállának felrántásával, fejének apró mozdulataival tiltakozott, mialatt folytatta:

- Nem, nem vállalom értetek a felelősséget!

- Az én őszám - állt elő Zsolt, hirtelen támadt ötletével, miközben izgatottan vakargatta a fejét - egy műszakban melózik. Írják be őt. A papíron ő, valójában én. - Körbelesett. - A tiéteket ugyanígy!

- Mindannyiunk szülei beleegyeztek az éjjelezésbe, igaz srácok? - állt elő Petyus. - Akkor meg...?

- Megbeszélem a jogtanácsosunkkal. Én mindenesetre támogatom, mert munkaerő az nincsen, gyerekek! Ha nem másért, ezért biztosan megoldjuk. Kiverekedem valahogyan. Szabadságotok...

- Nem kell! - torkolta le Petyus.

- Neem? És miért nem, seriff?

- Inkább lemelózzuk azt is. - Megint körbelesett. - Megbeszéltük, mindenki benne van. Aki üdülni akart, már túlesett rajta.

Többen közbeszóltak:

- Én Zánkán üdültem.

- Én Aszófőn.

- Én papáméknál Zalában.

- Látjátok - állította meg őket felemelt kezével Utasi Pista bácsi - ezt jól tettétek! Ami azt illeti, itt jobb dolgok lesz, mint a Balcsinál. Ember ember hátán. Bepréselve, mint halak a szardíniás dobozokba. Itt szabadok lesztek, mint a madár. Romantika is lesz bőven...

- Mi az? - buggyant ki akaratlanul, előlegezett nevetés közben, Hekus Tóni száján.

Utasi Pista bácsi, mielőtt válaszolt volna, megvakargatta a feje búbját. Sokáig törte a fejét, mire felcsillant a szeme.

- Buli... Hepaj... Balhé, vagy mit tudom én, hogyan mondjátok! A lucernás végében patak folyik. Ha elrekesztitek a vizét, olyan jókat lubickolhattok benne, hogy no! A Balatonban se jobban! Gyerekoromban én is odajártam fürödni. Aztán... - fejével a kukoricás felé bökött - kétezer hektár egy tagban. Végeláthatatlan, mint a tenger. Jó messze, bent, nézzétek csak: óriási tölgyfa. Mellette nádfedeles csárda volt. Nem láttam, az öregek regélték. Leégett. A romokat széttúrták, a fa ottmaradt. Állítólag Petőfi többször aludt alatta. Kossuth pedig csatát nyert ezen a részen. E fa alól nézte végig az ütközetet. Ezért nem vághattuk ki a fát: műemlék!

Elhallgatott. Szemében évszázadok történelmének dicsősége ragyogott. Távolban, a fa körül, amelyre most kilenc pár szem tapadt, a hősök emlékképei vilantak fel a mindent elborító napfényben.

- Építsünk rá fészket! - javasolta Petyus.

Miszl Jancsi nem engedte befejezni, feltüzelődött közbevágott:

- Tarzan-házat! - Szemében a felcsillanó fények szikrái lángra kaptak.

- Utat törünk hozzá - vette át tőle a szót valaki. - A házat jó magasra építjük. Kukoricaszárból..., nádból...

- Nekünk van távcsövünk. Elcsórom. Az egész környéket belátjuk vele - tüzelt Gergő hangja.

Még tovább buzognak, ha Utasi Pista bácsi vissza nem veszi tőlük a szót.

- Ebédet a gazdaságtól kaptok.

- Stex? Úgy értem, mennyibe kerül?

- Ingyen - emelte fel a hangját létraszerűn. - Nagyon közel van a II-es majorunk, alig kétezer lépésnyire, az erdőn túl. - Balra, a krumplitáblán túli oldalra mutatott. - Minden délben beugrotok ebédelni! Nagyon jól főznek.

Hekus Tóni közbenevetett.

- Nekem mindegy mi, csak sok legyen!

- Én a kirántott csirkét komálom.

- Meg Kardos Szilvit.

Kecskés Zoli felpattant:

- Azt a hernyót!

- A ti korotokban a hernyóból könnyen lehet színes pillangó - jegyezte meg Utasi Pista bácsi, enyhe pajkossággal és némi bölcsességgel.

Jancsi Zoli segítségére sietett.

- Abban a csajban nincsen semmi fantázia. Egyszerű, szép nőstény, más semmi! - jelentette ki fölényesen.

A mindig derűs Hekus Tóni most is kitalált valamit. Nem hiába ült Gerendás Géza, az osztály mókamestere mellett.

- Hacsak az nem, hogy az anyja vattacukrot árul.

Az egyre sűrűsödő derűt megint Utasi Pista bácsi szavai törték szét.

- Munkába állás holnap: július tizenötödikén!

- Én korábban is beálltam volna - jegyezte meg szégyenlős hangon Gergő.

- Minek? Alig zsendül még a dinnye. Egyelőre nem kell állandóan kint tartózkodnotok. Hazaugrotok, és megnézik anyukát, nem főzött-e szilvás gombócot?

- A túros palacsinta is megtenné - nyelvelt Hekus Tóni.

Utasi Pista bácsi, hogy elkerülje a további közbekiabálásokat, egyszerre felemelte a kezét és a hangját.

- Egyelőre éjjel sem kell kint hálnotok. Majd ha érik a korai ananász.

- Ez mikor lesz? - simogatta meg Tomi sokatmondó mozdulatokkal a hasát. Szájával jóízűn cuppogott, előtte egy rög hevert, belerúgott.

Hekus Tóni fel is nevetett.

- Ez megint lovat játszik!

Utasi Pista bácsi folytatta:

- Közvetlen főnökötök Volev Tamás bácsi lesz.

- A bulgár? Én ismerem - jegyezte meg Petyus, s hozzátette: - Most hol van?

- Megrántotta a lábát. Maródi, amint ő mondja. Ott-hon borogatja a bokáját, ecetes ruhával. A kertészeti brigád meg - a távolba mutatott - répát szed ki, az erdön túl.

- Ezért ennyire kihalt ez a táj! - kiáltott fel Jancsi.

- Dinnyésünk nincs. A csányiak nem jöttek. A kertészeti brigád vállalta el a termesztését, Tamás bácsi vezetésével. Harminc százalékot kapnak a bevételből, de titeket ez ne érdekeljen! Ki-ki végezze a maga dolgát, és kész!

Felállt. Bukósisakját a fejébe nyomta, becsatolta. Eközben folytatta:

- Béretek, amint tudjátok, fejenként ötszáz forint lesz. Emellett ingyen ebéd, szabad dinnyezabálás, és sok-sok szabadidő! Persze, ha éjjel is kint maradtok...

- Elbizonytalanodott, végül csak kivágta: - Talán a dupláját is megkereshetitek, de ezt, mondtam: még megbeszélem a fejeseikkel.

- Mellékes? - kérdezte meg Attila, olyan hangon, mintha csak kicsúszott volna a száján. Ezt maga is észrevette, ezért kapkodón hozzátette: - Csóró diákok vagyunk. Szeretnénk egy kis mellékest is összekaparni, amint a felnőttek. Ez a divat, nem? Persze, csak ha lehet...

Utasi Pista bácsi a Simsonjához lépett, felállította és ráült. Csak ezután válaszolt.

- Segíthettek az asszonyoknak kapálni. Például a gép után, sorok között. Herélni...

- Kit kell kiherélni? - röhögött fel Hekus Tóni.

- Nem vagytok ti állatorvosok! - nevetett vissza Utasi Pista bácsi. Lecsipkedni az indák végét a dinnye szárairól. Én nem értek hozzá, de ne féljeteK, Tamás bácsi szakszerűen megmutatja majd nektek! Paprikát, paradicsomot, uborkát is szedhettek, amit teljesítménybérben fizetnénk.

- Minden napra vállalnánk valamit, ha lehetne - buzgólkodott tovább a mosolygós arcú Attila.

- Csak akkor, ha nem győzik az asszonyaink, mert elsősorban nekik kell munkát biztosítanunk! Értitek, ugye?

Nem várt feleletet. A pedálra lépett és berúgta. A motor felzúgott. A kipufogócsöve vastag orrfacsaró füstcsíkot pöfékelve berregett, amitől önkéntelenül félrehúzódtak.

- Tamás bácsinak, mert nem sokáig lesz betegállományban, mindenben szót fogadjatok! Régimódi ember az öreg, meg muris is, de a fegyelmet szigorúan megköveteli. Aki nem engedelmeskedik neki, menten elzavarja. Szevasztok, vagy sziasztok, amint nektek tetszik! - kiabálta vissza menet közben. Már odébb járt, amikor a motorzúgását, távolságot túlkiabálva, visszafordult: - Reggel hat órára mind itt legyetek!

- Itt leszünk! Csókolom, Pista bácsi! - kiabálták utána egyszerre.

Még nem is tűnt el teljesen az alakja, amikor egyszerre felkiáltottak.

- Hurrá! Hurrá!

A visszhang még hallatszott, Utasi Pista bácsi egyre kisebbedő alakja teljesen eltűnt a kanyarban. Felette és körülötte vastag porfelhő úszott, amikor Petyus átvette a vezénylest.

- Irány a falu! A kavicsbányánál mindenki keres magának tíz-tíz követ, és célba dobunk! Az első fizet mindenkinek egy fagyit!

Ezen jót nevettek.

A nyolc fiú, az elkövetkező napokban alaposan megismerkedett a környező tájjal. Végigjárták a krumplitáblát és a mellette elterülő erdőséget. Természetesen benéztek a mellette lévő II. számú majorba is, ahol delenként rendszeresen megebédeltek. Végigfutották a nemrégien lekaszált lucernást, megnézték a kis patakocskát is, amelyet a környékbeliek egyszerűen csak kanálisnak neveztek, ahol rövid tanácskozás után megállapodtak a helyben, ahol nemsokára gátat emelnek majd. Cölöpöket vernek le, befonják fűzfagallyakkal s náddal, ha szükséges lesz, agyagos földdel is megerősítik. A felgyülemlett, kis tónyi vízben rendszeresen megfürödnek... Megnézték a kukoricaszár-rengeteg fölé emelkedő, óriási, évszázados tölgyfát: toronymagas lombozata széles, gallyai vastagok voltak, a törzsét hárman alig érték át.

Rövid tanácskozást tartottak alatta.

- Régen akarok beszélni veletek - állt elő Petyus öregesen. Még a szeme sem fénylett, mint máskor.

A fa széles törzsének dőlt. Két hegyes köpés után folytatta:

- A múlt évben igaz, én voltam a seriff. Azóta viszont sokat változott a világ. Új feladat, új seriff! Így illik, nem?

Még be sem fejezte, a társai máris közbekiabáltak:

- Te leszel újra a seriff! Éljen! Éljen!

Petyus egyszerre emelte fel a kezét és a fejét. Úgy nyújtogatta a nyakát, mint a gúnár, ha idegent érez az udvarban.

- Szavazzunk!

Egyszerre emelkedtek fel a kezük, és egyszerre tört fel a kiáltásuk is.

- Éljen, Szekeres Péter, a seriff!

Petyus végigcsúsztotta hátát a fa törzsén, s a tövébe huppant. A többiek szó nélkül körbeülték.

- Beszéljünk! Mert most még mindenki elmondhatja a véleményét, de utána pofa be!

- Mennyire hasonlítasz most valakire! - tört fel nevetve a szó Hekus Tóni torkából.

- Kire?

- Némedi Gáborra.

- Némedi Gábor tanár úrra! - igazította ki egy kis cinikus éllel Tomi.

Petyus túlkiabálta.

- Mondhatom szebben is: Most még mindenki dumálhat, de utána, kuss! Szépen befogjátok a szá... Bocsánat: a pofátokat!

Nehogy megint közbeszóljanak, hozzátette:

- Először a patakot kerítjük el, hogy legyen hol fürödnünk ebben a nagy melegben! Utána utat törünk ide és felépítjük a Tarzan-házat. - Felfelé mutatott. - Ott fenn, jó magason... Távcső?

- Megvan. Ha készem lesz a Tarzan-ház azonnal elhozom - vágta rá Gergő, szokásos komolykodással.

- Oké! - Petyus felállt, és kihúzta magát. - Akkor máától újra én vagyok a seriff! Irány a patak! Elrekesztjük és alaposan megfürdünk!

- Szerintem az ide vezető utat most is kitaposhatnánk! - állt elő a javaslatával Gergő.

- Oké! - egyezett bele Petyus, és máris kiadta a parancsot: - Álljunk libasorba, én megyek elől!

Azzal az élre állt.

- Ne egyenesen menj - szólt rá Zoli, szokása szerint zsörtölődve.

- Görbén, mint az ökörpisilés! - Miután a többiek felnevettek, Hekus Tóni gyorsan hozzátette: - A Tisza is azért annyira görbe. Emlékezzetek a mondára, amelyet Homály mesélt egyszer.

- Te is csak ilyeneket jegyezel meg, egyébként igazad van. Ha egyenes az út, bárki idetalálhat.

- A görbe út talán nem ide vezet? - akadékoskodott öregesen Gergő.

- Mégis megtévesztőbb, mint az egyenes. Csináljunk úgy, mint a róka!

- Járjuk körbe-körbe azt a hatalmas fát, hogy leszédüljenek róla a... madarak? - nevetett fel Hekus Tóni, majd észrevéve a társai megátalkodottságát, hozzátette: - Nagyiéknál a tyúkok kint hálnak a mogyoróbokron. Nem egyet elvitt már róka ilyen módszerekkel... Nem hiszitek? - bökött a szemével a hitetlenkedő társaiba. - Papa mesélte.

Legyintett s tovább beszélt.

- Vágjunk több utat a kukoricaszárak között! Olyat is, amelyik nem a fához vezet. Jó csel lenne, mi?

Még beszélt, amikor Petyus elindult. A társai követték. A kukoricaszárakat, amennyire tehették, kikerülték. Csak ott tapostak le néhányat, ahol nagyon sűrűn nőttek.

Miután kiértek a tengernyi kukoricatáblából, Petyus megállt, és a többiekhez fordult:

- Marha sűrű, mi?

A fiúk közbekiabáltak:

- Sokszor azt hittem, eltévedünk. Körbe-körbe megyünk, sosem találunk ki.

- Mint az őserdőben...

- Se előre, se jobbra, se balra, csak felfelé lehetett ki-látni...

- S az a füledt meleg!

Attila mindenkit túlkiabált.

- Tényleg, hogyan vezettél ki bennünket abból a vadonból? - Most nemcsak a szeme, a hangja is mosolygott.

Petyus távolba mutatott.

- A kunyhóval szembeni káposztás szélében, az út mellett, hatalmas jegenyefa áll. Itt-ott kilátszott a hegye. Az követtem.

- Nagyon klassz lesz! - ömlengett Gergő. Az egyébként komolykodó fiú hangja, most valósággal csillogott. - Egy hatalmas, évszázados fa lombjai közé bigyesztett odú!

- Tarzan-ház!

- Jó, legyen - hagyta rá Jancsira Gergő, majd ugyanolyan hangon tovább mondta: - Körös-körül kukoricaszár tenger.

Még tovább ömleng, ha Petyus közbe nem vág.

- Induljunk!

Először a kunyhóhoz mentek. Felszedték a szerszámaikat: baltákat, fűrészeket, nagyobb kalapácsokat, metszőollókat, mert volt ott minden. Mindannyian hoztak otthonról valamit. Ki mit csórhatott el az apja vagy a nagyapja szerszámaiból. Onnét az erdőbe mentek. Kivágtak öt-hat kisebb fát, amelyekből jó hosszú karókat, cölöpöket készítettek: lenyesegették az ágait, kihegyezték a végeiket, majd az egészet levitték a patakhoz. Néhányan ezalatt a major felé igyekeztek. Mellette, már a legelső látogatásukkor felfedezték, hatalmas nádas terült el. Széleit hatalmas fűzfabokorfolyam kerítette be. Ott több kéve nádat és fűzfaveszszőt nyestek le, gyűjtögettek egy halomba, majd felnyalábolták, s ki a vállán, ki a hátán mind elvitték a patakhoz. Majd megszakadtak, mire nagy nehezen s fáradtan odaértek.

A társaik a fűben ücsörögve várták őket.

Miután minden egyhelyben volt, levetették a ruháikat és nekiestek a víznek.

Alig hemperegtek bele az alig térdig érő, kristálytisztának látszó vízbe, amikor Tomi felkiáltott.

- Gyerekek, ez a víz bűdös!

Mindannyian érezték, ezért egyetlen szóval sem tiltakoztak. Egymás után felugráltak, és enyhén undorító mozdulatok kíséretében kikecmeregtek a partra.

Alig ültek le a fűbe, a patakkal párhuzamosan húzó-dó földúton motoros közeledett.

- Ősz Anti bácsi, a mezőőr! - jegyezte meg Petyus halkán, de azért úgy, hogy mindenki hallja.

- Ismered? Én sosem láttam - fordult feléje Gergő.

- Egy utcában lakunk. Egy éve sincs, hogy ideköltöztetek. A szomszéd faluban laktak. A gazdaság adott nekik lakást. A majorban is dumáltunk vele. Nem emlékeztek?

Nem válaszolhattak, mert a mezőőr melléjük ért és mindannyiukat megelőzve üdvözölte őket:

- Szevasztok gyerekek! - Megállt, két lábát a földre szegezte.

Ki csókolommal, ki jó napottal köszönt vissza.

A mezőőr látva a gyerekek vizes alsónadrágját, elszörnyülködve rájuk szólt:

- Csak nem fürödtetek meg ebben a mocsokban?

- Kristálytisztának véltük, meg... meg Utasi Pista bácsi sem ellenezte, sőt... - makogott a többiek helyett is Petyus.

- Fertőzött, az egész kanális vize fertőzött.

- Mitől? - kérdezték meg többen is megrökönyödötten.

- Feljebb döglött lovat dobtak bele. Olyan büdös, hogy ha arra járok, messzire kikerülöm. Amott döglött kutya, itt a közelben belefojtott kismacskák... Két ürget is nyakon csíptem már. Egyikük bedöglött műtrá-

gyát hozott nejlonzsákban. A másik döglött tyúkokat dobált a vízbe. Nézzétek meg: találtok-e egyetlen élőlényt ebben a tisztának látszó vízben?

A fiúk felugráltak. Újra leereszkedtek a mederbe és a vizet bámulták.

- Nincs...

- Se pióca, se hal.

- Semmi, de semmi! - kiabálták vissza egyenként.

- Gyerekkoromban, mert én is ebben a faluban csepredtem fel, a szomszéd faluból nősültem, átköltöztem, nemrégén jöttünk vissza ebbe a faluba..., szóval tele volt hallal. Halásztunk, fürödtünk benne. Most meg leengedte a juhász a birkákat inni. Azóta is kezeli őket az állatorvos.

- El akartuk rekeszteni. Mindennap megfürdünk, merthogy mi leszünk a dinnyecsőszök.

- Tudok róla. Isten éltesen benneteket, de innét menjete el minél messzebbre! A víz fertőzött, a környék tele van kullanccsal.

- Ez ellen nem tesz senki semmit? - harciaskodott Petyus.

- Nap s mint nap üldözöm a tetteseket. Néhányat elkapok. Feljelentem a községházán őket. Semmi. Már a rendőröknek is szóltam. El-elvetődik errefelé néha néha egy, ám mit ér az! A gazdaság igazgatója is tehetetlen, mert nem lehet bekeríteni a határt, igaz-e? Egy-magam járom, őrzöm ezt a több ezer holdas gazdasá-

got. Csak úgy melleleg, ez a patak nem tartozik a gazdasághoz, a vízügyesekké.

A gyerekek ijedten húzódtak odébb, ki a fűből, az útra. Még beszélgettek egy ideig a mezőőrrel, aztán sorban elköszöntek tőle. Miután az továbbrobogott, felszedték a karókat, a cölöpöket, a kévéket, a szerzőmokat, s nehézkesen elindultak, ám alig tettek meg néhány lépést, a mezőőr, nyilván a visszapillantó tükrében mindezeket látva, visszafordult.

- Ezeket hová viszitek? - kiabálta feléjük messziről.

A fiúk Petyusra lestek. Ő rövid habozás után felelt:

- A kunyhóhoz.

A mezőőr búcsút intett nekik az egyik kezével, majd visszafordult és tovább ment.

- Tényleg odavisszük? - kérdezte meg tőle Zsolt fejkavarás közben, miután a mezőőrt jóval tovább vitte a motorja.

- A fenét. A kukoricásba.

- A Tarzan-házhoz? - ámuldozott elismerően Zoli. Ritkaságszámba ment, mert a szokásos zsörtölődésével szemben most nem bánt szűken az elismerésével.

- Majdnem a ház felét kiadja - vágta rá Petyus.

- Javasolhatok valamit? - kérdezte meg Gergő Petyustól.

- Mennyire ünnepélyes lettél egyszerre? Mondd!

- Én mindig komoly vagyok, de mindegy! Rakodjunk le a kukoricás szélébe. Onnét menjünk vissza a nádasba fűzfavesszőt, nádat szedni!

- Szerintem inkább rudak... husángok kellenének még. Padló, négy fal, tető, meg a többi, minden nagyon sok fát megeszik. Csak győzzük szedni!

Petyus egyetértve Gergővel, máris rendelkezett.

- Három önkéntes vállalkozó menjen az erdőbe, jó erős karóknak való fát szedni, a többiek jöjjenek velem!

Mire mindennel végeztek, egy rakásban volt az összes karó, vessző s a sok nád, megérkezett Volev Tamás bácsi is. Váratlanul jött, ugyanis Utasi Pista bácsi szerint nem áll hamarosan munkába. Az orvosa szerint nyugodtan otthon maradhatott volna még, nem beszélve arról, hogy a hatalmas dinnyetáblában egyetlen szál gaz, fű sem látszott, ezért az üde zöld dinnyetövek semmitől sem zavartatva hizlalhatták szerteheverő, kerekded terméseiket. A kertészeti brigád asszonyainak ezekben a napokban egyébként is a távolabbi helyeken akadt dolguk. Mit is keresnének itt, amikor a dinnyetáblát övező, s hozzátartozó részekbe ültetett paprikának, paradicsomnak, uborkának érnie kellett még.

Tamás bácsi azonban megérkezett. Előbb sorban szemrevételezte őket sasszemeivel. Szemöldöke vastag s dús volt, öregesen csillogó szemgolyói szúrósan villogtak az előtte álló, megszeppent kamaszokra.

Ezután sorban kezét fogott velük.

- Magnó? - kérdezte meg, ki tudja miért Hekus Tónitól, akivel legutoljára rázott kezét.

Az csodálkozva lesett, felváltva rá, s a társaira.

- Nincsen - felelték sorban. Hekus Tóni ezt is hozzátette: - Itt nincs, de otthon mindnyájunknak van.

- Ki ne hozzátok ide! - förmedt rájuk az öreg.

A fiúk megszeppent megütközéssel lesték.

- Miért? - kérdezte meg hebegve Petyus, miután legyűrte előbbi megdöbbenését.

Az öregnek mindene járt: feje, keze, dereka, mialatt körbemutatott.

- Megbecsteleníteni ezt a csendet! - Szinte kiabált. - Tudjátok, melyik a legszebb zene? A madárfütty, a békakuruttyolás és a szöcskeciripelés. A magnót otthon bömböltessétek!

Váratlanul lejjebb eresztette a hangját.

- Egyébként azonnal összetaposnám.

Mintha mi sem történt volna, visszazökkent kedélyének előbbi sodrába.

- Ma nincs munka, holnap sem lesz, de utána: lányok, fiúk fel a gátra, mert jön Tamás bátya! Jól kösésétek fel a gatyátokat, mert a hátatokon játszom el a nótátokat!

Szemének villanásai, arcának sűrű ráncai vígabb dalt játszottak. Hallani is csupa jót hallottak az öregről, ezért senki sem hitte el neki azt, amit ilyen mókásan elszavalt.

Mindez a konyhá előtt történt. Tamás bácsi a padra ült. A gyerekeknek a fűben mutatott helyet.

- A főnök mindig magasabb helyen üljön a beosztottnál! - Megenyhült, teljesen felmelegedett hangon tette hozzá: - Öreg ember vagyok, gyerekeim. Az én lábaim már nem hajlanak annyira, mint a tiétek. Meg mindannyian nem is férnék el ezen a kispadon. Csak összevesznétek rajta, így nincs min marakodnotok, szent a béke.

Ezután a munkájukról beszélt nekik. Valamennyi szavában érződött, hogy beszélgetett a főrendésszel, mert az éjszakai teendőiket is beleszötte meglehangú szavainak burkába. Meg azt a mellékes munkát is, amelyért külön bért kapnak. A paradicsom, a paprika, az uborka szedését, de később csatlakozik majd ezekhez a dinnyeszüret is. Eközben, mint az öregemberek, messzire elkalandozott eredeti, hivatalos mondókájától. Sorra vette egyszerű, hétköznapi, mégis eseménydús életének főbb állomásait. Leginkább a második világháború eseményei izgatták a fantáziáját. A fiúk igazi élvezettel hallgatták az öreg különös kifejezésekkel fűszerezett szavainak meghökkentő tarkaságát. Ezeket a szüleitől örökölte, akik még tartották kapcsolatukat az óhazával. Ő azonban egyszer sem járt Bulgáriában...

Alig fejezte be, máris Rapp Attilához fordult. Talán mivel ő ült hozzá a legközelebb. Arca csillogott. Szemében csalafinta fények ugráltak.

- Idefigyelj, Palika!

- Attila vagyok - jegyezte meg az zavartan a többiek élénk nevetésének közepette.

- Na, akkor Attika. Messze van a patika? Akár messze, akár nem, ott a biciklim! Pattanj rá, mint a bolha, és váltsd ki a gyógyszeremet! A recept - előhúzta belső zsebéből, egy papír tízes is volt mellette, és mind a kettőt a kezébe nyomta. - A visszajáró pénzen vegyél fagyaltot!

A többiekhez fordult.

- Eleget teker ebben a melegben. Megérdemli, nem?

Miután azok élénken rábólogattak, Attila felé bökött a szemével.

- Indulj, fiam, mert nagyon rendetlenkedik a szívem!

Maga elé dűnnyögve folytatta:

- Azt mondta az orvos, hogy ne dolgozzak. Előbb a bokám, most meg a motor lett oda! - mérgesen legyintett. - Majd megtudná, ha neki is ennyire kicsike járadékból kellene eltartani magát!

Attila elment. Az öreg ismét a gyerekekre nevetett múlhatatlan jókedvével.

- Tudjátok, miről lesz szó? Amiről szó sem lehet. Mert minek a beszéd ott, ahol dolgozni is lehet. Rendbeszedjük a szerszámainkat, és mától kezdve használhatjátok a kunyhómat is.

Eddig csak titokban tehették meg ezt, mert Utasi Pista bácsi szigorúan megtiltotta, hogy Tamás bácsi megérkezéséig ki-be járjanak be. Ha esik az eső, húzódjanak a nyitott szín alá!

- Azt is rendbe szedjük. Kimeszeljük, a padlóját újra tapasztjuk. A dikóba friss lucernát hozunk. - Feléjük bökött, dús, bozontos szemöldökeivel. - Tudjátok-e, miért nem szénát vagy szalmát, miért éppen lucernát?

Olyan szemekkel nézett a fiúkra, mintha találós kérdést adott volna fel nekik. Azok egymásra lestek, utána Tamás bácsira. Nézésük, mozdulataik csupa tanácsatlanság volt.

- Szabad a gazda? - nevetett fel az öreg hangja, szeme egyszerre.

- Mert az... illatosabb - vágta rá Petyus bizonytalan hangon.

- Jobb rajta a fekvés, nem szúr - toldotta meg Hekus Tóni, aki eddig nemhogy lucernán, szénán sem feküdt.

- Több fér bele - mutatta is -, jobban meglehet gyömszőlni a dikót. - Ezt Tomi jegyezte meg.

Mialatt Tamás bácsi a fejét rázta, Jancsi rávágta:

- Szabad a gazda!

- Mert széna nincs, lucerna meg itt van a szomszédban.

Fennhangon nevetett. Szájából furcsa füttyülőszerű sípolással tört elő a kacaja, aminek hallatán a fiúk még jobban vihogtak.

Alig lépett néhányat, máris egy törött nyelű kapába botlott. Felemelte és a fiúk felé mutatta.

- Nulla, nulla hét, ezt a kapanyelet eltörték. Ezt is kicserélem.

Ezután a gyerekeket két csoportra osztotta. Az egyik csoport meszelt. Meszet a kunyhó ajtaja melletti beszögelésben találtak, teljesen elkészítve. A nyeles-meszelő mellette állt, nyelével lefelé. A másik csoportból egyet agyagért küldött, kettőt száraz lucernáért szalasztott. Addig ő kicserélte a törött kapanyelet. Több, kapanyélnak nevezett, csomós, de szépen letisztogatott, ilyen-olyan hosszúságúra kiszabott bodzafa hevert a nyitott szín alatt. Szekerce a földem gerendája és a födele közé volt elrejtve. A többi kapát, amelyek ugyancsak azonos helyekre voltak nyeleikkel beszurkálva, letisztogatta, a kunyhó belső ablakpárkányáról reszelőt hozott ki, s megélesítgette az előbb letisztogatt kapafejeket.

Már mindennel végeztek, amikor megérkezett a gyógyszerrel Attila is.

Esteledett.

Az égen a különböző alakú báránnyelű óriási sátrat formáztak a kukoricatábla fölé. Ebből a magában is gyönyörű boltívből a lenyugodni készülő nap aranyló íveket sugárzott a földre.

A gyerekek kimosták a meszelőt. Vizet - esővizet - a nyitott szín ereszéből lelógó csatorna alá helyezett lemez-hordóból nyertek. Ivóvizet a majorból hordanak majd, az ott talált zománcos kannában. Visszarakták helyükre a kapákat. Bezárták a kunyhó ajtaját.

Tamás bácsi miért, miért nem, ezalatt a lenyugodni készülő napot leste, mígnem megszólalt:

- Ali basa, nagy a hasa, mehettek haza!

Petyus Tamás bácsi elé állt.

- Még nem megyünk haza, mert egy kis dolgunk van. Tarzan-házat építünk azon a nagy fán.

A kukoricatábla felé mutatott a jobb kezével.

Petyus az öreg rámeredő tekintetét helytelenítésnek vélte, amiért kissé riadtan tette hozzá:

- Utasi Pista bácsi javasolta. Beleegyezett... - makkogta.

Tamás bácsi ellentmondást nem tűrő hangon vágta rá.

- Mindig szemben a felkelő nappal, ti nem törődtök a holnappal! Holnap is nap lesz, gyerekek! Irány a falu!

Hangja parancsolónak hangzott, mégis olyan melegséggel telt meg, hogy szinte simogatott.

A másnapra halasztott Tarzan-ház építésének megkezdéséből semmi sem lett.

A nyolc fiúból hatuk bőrén, a fertőzött víztől, apró piros foltok jelentek meg. Az orvos valamiféle piros kenőcsöt írt fel és szigorú pihenést rendelt el. Reggelre Rapp Attila ráadásul be is lázasodott, de letagadta. Szerencséjükre a kiütéseik tiszavirág-életűeknek bizonyultak. Harmadnapra teljesen elhalványultak, majd csaknem elmúltak. Attila láza is lement, amiért, ha kissé késve is, végre hozzákezdhetek a hatalmas fa koronái közé tervezett Tarzan-ház építéséhez. Otthon alaposan átgondoltak mindent. Részletes tervet készítettek, és igen jól felszerelve, lelkesen neki kezdtek az építéshez.

Hatan fent dolgoztak, kötéllal húzogatták fel az előre kiszabott elemeket, s anyagokat.

Nagyon könnyedén, némelyikük annyira ügyesen, mint majmok mozogtak a fán. Közben nagyokat nevettek, mert megállás nélkül ugratták egymást. Előbb az elég nagyra tervezett házikó vázát készítették el. A tartórészeket vastagabb cölöpökből, a közékük illesztett karókat vékonyabb husángokból képezték ki. Majd sűrűn befonták mind fűzfavesszőkkel s náddal. A tetejére csupa nádat raktak. A tartófákat kötelekkel s drótokkal erősítették össze. Az ablakát nejlonfóliával fedték be. Az ajtaját csupa vesszőből fonták. Még fek-

helyet is összeeszkábáltak, s úgy, amint Tamás bácsinál tették, lucernával tömték ki. Az ajtaját csupa nádból fonták, hogy minél könnyebb legyen. Ülőhelyet nem csináltak, mert minek, amikor nincs rá szükség és a hely is szűkös! Körülötte a fán egyes helyeken letépték a leveleket, letördelték a kisebb gallyakat, ám csak annyit, amennyi akadályozta a kilátásukat. Ők szabadon kileshessenek, végigpásztázhassák távcsövükkel a dinnyetáblát, mások viszont ne láthassák meg őket. Létrát is készítettek, olyképpen, hogy a kötélre erős botokból létrafokokat kötöztek. Hajóslétrának nevezték el.

Miután elkészültek mindennel, jóízűen dörzsölgették össze a kezeiket.

- Ez aztán valami! - kiáltott fel Hekus Tóni elragadtatottan, majd jó erősen hátra vágta Zolit.

- Most te sem morogsz, mi?

Alattuk a zöldellő kukoricaszár-rengeteg terült el. Valóságos tenger volt. Ha fújt a szél, még hullámozott is. Zörgését hullámverésnek vélték a képzeletbeli sziklafalon. És mennyire messzire el lehetett látni a Tarzanházból! Közelükben óriási dinnyetábla feküdt. Távolabb a mező élénk zöld foltja rikített, mint sziget a tengeren. A falu templomtornya világitótoronynak tűnt élénk fantáziájukban. A házak hajók ebben az elképzelt kikötőben...!

Eddig minden simán ment. Csak akkor keletkezett vita, amikor Petyus kijelentette, hogy csak ketten-

ketten aludjanak kint. Mert, természetesen, ők romantikára éhesen valamennyien kint akartak maradni éjjelre. Végül is Petyus ellentmondást nem tűrő hangon kijelentette:

- Ma Gergő és Hekus Tóni marad kint! Mi hazamegyünk!

Utánuk másik kettő, megmondta kik, és ez egészen addig így lesz, amíg nem kezd el érni a dinnye! Erősen a lelkükre kötötte, hogy előtte mindig szóljanak a szüleiknek, akik ugyan beleegyeztek, hogy éjjel kint alhassanak, de hogy mikor, azt nem tudják...

Ha nehezen is, mert olyan jó fent a fán, főleg éjjel lenne jó, sorban belenyugodtak.

Annyira dolgoztak, hogy ebédelni sem mentek el a majorba. Nem csoda tehát, hogy délutánra megéheztek.

- Fogjunk ürgét! - állt elő teljesen váratlanul az egyébként mindig komoly Gergő.

- Minek az? - nevette ki Petyus. Szemei most is csillogtak, mint máskor.

- Minek, minek? Ro...man...ti...ka!

A rádió kabarészínházának egyik komikusát utánozta. A társai azonnal vették a lapot, hangosan felvihogtak.

- Megsütjük nyárson.

Ebből kisebb vita kerekedett.

- Szőröstől-bőröstül?

- Hülye! Előtte megnyúzzuk, s kibelevizük.

- Én nem értek hozzá. A nyulat nálunk mindig a papám nyúzza meg. Még nézni sem szeretem.

- Megnyúzni, még csak-csak, de megenni?

- Nagyon jó a húsa - vette pártfogásba Zsolt Hekus Tónit.

Az mégis hátba vágta.

- Ez mindig a fejét vakarja. Tetves vagy?

- Te ettél már ürgét? - kérdezték meg tőle ketten is. - Merthogy annyira nyalod a szád szélét!

- Hallottam. Nemcsak az ürge, a varjú is ehető. A varjúleves a legelőkelőbb étel a külföldi elit éttermekben.

Jancsiban hirtelen ágaskodni kezdett a közlési vágy, de nem szólt, az ajkával játszott, mintha egy trombitást utánczolt volna.

Hekus Tóni őt is hátba vágta.

- Beszélj!

Jól ismerte a társát, mindig így tette, ha izgult.

- Erről már én is olvastam. A sárréti pásztorok állítólag előszeretettel fogyasztották.

- Pam...pam...pam! - csúfolta ki nevetve Hekus Tóni Jancsit, mire az majdnem birokra kelt vele. Meg is teszi, ha nem a fán vannak.

A döntés most és itt is Petyusra várt.

- Szerintem izgalmas dolog lehet az ürgebefogás.

- Nem befogás - helyesbített Tomi -, mert nem élve fogjuk meg, hurokkal. Az pedig megfojtja.

- Nemcsak hurokkal lehet megfogni az ürgét, ki is önthetjük.

- Honnét veszel annyi vizet?

- A patak partján rengeteg az ürgelyuk. A víz közel...

- Én nem megyek oda többé, az biztos! A víz bűdös, s fertőzött. A fű tele van kullancsokkal. Hogy ez ellen miért nem tesznek a fejesek valamit? - hörrent fel fiatalos hévvel Attila.

Petyus, amint a tornaórákon szokta, az élre állt, amely itt a létra első fokát jelentette.

- Gyerünk!

Sorban leereszkedtek a fáról és elindultak. Most is kitaposott úton mentek. Körülöttük a kukoricaszárrengeteg zöldellt. Őserdőnek, tengernek egyaránt gondolhatták. Hátuk mögött a mondabeli betyárcsárda utolsó tanúja: a hatalmas, ősi tölgyfa állt. Azon a most épült Tarzan-ház lapult. Mennyi élmény s izgalom egyszerre!

Petyus a krumplitábla felé vette az irányt, ahonnan az erdő szélére vezette a társait, akik szó nélkül követték.

Az erdő szélén Zoli váratlanul hurokba botlott. Elve ugyanaz volt, amelyet ők szántak az ürgének. Csak az sokkal komolyabb, főleg veszélyesebb tákolmánynak bizonyult. Földre hajlított sudár nyírfa, hogy ne patan hasson vissza, lombozatát földbe vert karóval enyhén rögzítették. Az acél drót hurkot a lomb és a közeli bokor közé akasztották. Ha beleakad az őz nyaka, márpedig ez itt özcsapás, rengeteg őz járt ezen a szűk

helyen, maga után rántja a drótot. A lomb kiszabadul a karó melletti földből, mire a lehajlított husáng visszapattan az eredeti helyére. Az őzet magával rántva, szabályszerűen felakasztja. Legalábbis annyira megemeli, hogy a két hátsó lábával alig éri el a földet. Egy ideig vergődik, kínlódik, azután megfullad. Az ilyen-fajta hurok emberre is veszélyes, mert bárki beleakadhat.

Hogy mennyire így igaz, Zoli irányításával ki is próbálták. Előbb óvatosan megfogták a hurkot, s kissé odébb húzták, mintha őz akadt volna bele, majd hirtelen elengedték. Petyus volt köztük a legmagasabb, egyben a legnehezebb. Egyikük nyakába ült, és leválva a társa nyakából, belekapaszkodott. A nyírfa éppen csak megbillent alatta. Ekkor rángatni kezdte. Ringott-hajladozott, de még így sem hajolt meg annyira, hogy Petyus elérje a földet.

- A gazember! - sziszegte, mialatt elengedte a fát és a földre huppant.

- Ki lehet ez az állat? - hördült fel Hekus Tóni, tőle teljesen szokatlan felháborodással.

- Lessük ki és füleljük le! - indítványozta Attila.

- Egyetértek! - hurrogott Zsolt.

Még el sem ült a hangja, amikor az erdőből gallyre-csegés, léptek alatti száraz ágak ropogása hallatszott.

- Jön valaki! Fedezékbe! - pattogott Petyus hangja, sűgásba torkolón.

Ki-ki a legközelebbi bokor mögé bújt. Egyesek csak lehajoltak, mások letérdeltek, akadt, aki lehasalt a fűbe.

Az egyre jobban közeledő este mély szürkeséggel vonta be az erdő alját. Közelen megkésett szöcske cripelt. A közeli krumpliföldről tücskök hegedűinek cincogása felelt rá. A fák lombjai fölött felvert madarak röpködtek. A levegőben erős bodzalevél-illat keveredett a korhadó avar, vadcsalán átható szagával.

Az özcsapáson középkorú férfi közeledett. Egyenesen a hurok felé tartott. Ott előbb a bokor környékét vette szemügyre, azt a részt, ahol előbb még a hurok lógott. Ezután a fára pillantott.

Halk káromkodásfélét morzsolt szét a fogai között. Minden mozdulatán: arcizmainak furcsa rángatózásán, szeme sarkának rezdülésein, szája sarkának éles vonaglásán, természetesen merev testtartásán érződött, hogy mérgelődik, fél és erősen figyel.

Petyus mellett, jóval távolabb a férfitől, Gergő guggolt. Közelebb húzódott hozzá és fontoskodón, szorosan a fülébe súgta:

- Ne szóljunk neki? - Várjuk meg, amíg elmegy?

- És? - kérdezett vissza Petyus a szemével, homlokán bőrének felhúzásával.

- Utána szólunk Utasi Pista bácsinak.

Még be sem fejezte, az illető máris rájuk kiáltott. Észrevette őket, meglátott valakit, vagy meghallotta a suszorgásukat? Úgy látszott igen élesek voltak az érzékszervei.

- Ki van a bokorban?
- Észrevett - súgta Gergő Petyusnak.
- Te maradj veszteg! - súgta vissza. - Én felállok.

Gergőnek nem maradt ideje a válaszra, mert Petyus máris felegyenesedett.

- Én - vágta rá hangosan, bár a félelme elvékonyította kissé a hangját.

- Mit csinálsz te itt? - esett neki az idegen, meglehetően megrökönyödött.

Petyus nem válaszolt.

Felettük az égen gólya körözött: az anyja és két fiókája. Milyen nagyok már! Ismerte a fészüket, Visszaköltözésük óta figyelte őket. Ez járt az eszében, mialatt fél szemével feléjük sandított. Maga sem tudta, miért gondolta ezt, miért lesett fel a gólyákra, amikor igen nagy veszély kerülgette.

Az idegen férfi ekkor a fáról lelógó hurokra mutatott.

- Járt erre valaki? - Mozdulatai, hangja erőteljesen feltöltődött izgalomról árulkodtak.

- Ha arra gondol, ki szedte fel, ne törje a fejét: mi!

- Többen vagytok., bujkáltok?

- Ketten - jó hangosan vágta oda, hogy a társai értse-nek belőle és ne fedjék fel magukat. Ezután Gergő felé fordult, aki szinte mellette lapult. - Állj fel!

Ő azonnal felugrott a földről.

- Kik vagytok?

Szemei szűrtak. Hangjában leplezetlen idegesség bujkált, arcvonásai eltorzultak.

- Mi sem igazoltattuk a bácsit.
 - Szóval semmi közöm hozzá?
 - Ezt nem mondtam. A gazdaság dinnyeecsősei vagyunk. A bácsi miért rak ki hurkot? S ilyen hurkot! Ekkora fa egy kisebb tehenet is megtartana. Emberre, ránk is veszélyes.

- Honnét veszed, hogy én raktam ki?
 - Másként mit keresne itt?
 - Sétáltam. Szabad, nem?
 - Ha maga sétált, mi repültünk. Azonnal a hurkot kereste.

- Ne pimaszkodj, te taknyos, mert szájon csaplak!
 - Fogadom, hogy egyetlen ujjal sem mer hozzám érni.
 - Neem?

Fenyegetően lépett feléje, mire a többiek, akik eddig némám, s mozdulatlanul lapultak, ám az idegen férfi valamennyi mozdulatát figyelemmel kísérték, frissen felpattantak a helyükről és körbevették.

Az idegen férfi megtorpant.

- Hazudtál, nemcsak ketten vagytok - hányta Petyus szemére.

- Maga sem mondott igazat. Meg... erdőben vagyunk, ha ránk támad, olyan ordítást csapunk, hogy a majorig elhallatszik. Utasi Pista bácsi azonnal itt lesz, s neki puskája is van.

Petyus ebben a pillanatban fedezte fel: ez az a férfi, aki tavaly, egyik éjjel, hurokban fogott őzet vitt haza egy zsákban. Ő még a házba is utána lopódzott. Az

ágy alá bújt, s amikor a férfi kiment, előjött, és mielőtt kimenekült volna, megnézte a zsákot, ugyanis előtte azt hitték, megölt valakit, hazavitte és elégeti majd.

Szúrós tekintettel leste, mialatt folytatta:

- Tavalý is fogott hurokban egy őzet. A házáig kísértük, sőt, én a konyhájába is belopóztam maga után. Az ágya alá bújva néztem végig, amint kizavarta a kutyáját...

- Hazudsz, megint hazudsz, csibész! - förmedt rá, de mihelyt a megtermett s mindenre elszánt fiúkra nézett, akik nemcsak kiabálni tudnak, erősek is, lecsillapult a hangja. Sokkal másabb hangsúllyal tette hozzá: - Tévedsz! Összetévesztettél valakivel.

Gergő, a társai velejéig megborzongásának kíséretében, közelebb lépett az idegen férfihez.

- Vonja vissza!

- Mit vonjak vissza? - bámult rá műfelháborodással az idegen férfi.

- Hazugnak, meg csibésznek nevezte a seriffet.

Az idegen váratlanul a zsebébe nyúlt.

- Ha nem tudátok, kés van nálam. - Mint aki elszólta magát, s máris megbánja, kapkodón elterelte a szót.
- És... és mi az, hogy seriff? Amerikában vagyunk, vagy hol? Ő a seriff, ti meg cowboyok vagytok? - nevetett fel erőltetetten.

- Először is nyolcan vagyunk - szájtalt vele bátran Gergő, mintha ki akarná használni az idegen szemmel látható megtorpanását. - Valamennyien jó tornászok,

és karatésok. És mondtam előbb: kiabálni is nagyon hangosan tudunk...

Az idegen férfi nem engedte folytatnia.

- Jól van, no!

Arcának előbbi zord vonásai alamuszi kedélyeskedéssé szelídültek. Le sem tagadhatta volna, hogy megjedjt.

- Nyulat akartam fogni, egy kis koszos üregi nyulat.

- Ezzel a marhaerős hurokkal? - esett neki Petyus sokat sejtetően.

- Egérnek elefántcsapdát? - nevetett fel gúnyosan Hekus Tóni.

- Ilyenre sikerült, és kész!

- Mi meg szólunk a gazdaság főrendészének.

- És kész! - vágta rá a férfit utánzón, kissé szemtelenül Hekus Tóni.

Utána a többiek száján is végighullámozott a felkiáltás: és kész!

- Azt sem tudjátok, ki vagyok. Nemrégem lakom a faluban.

- A Vasút utcában. Legutolsó ház jobbra. Zöld kerítés, mellette üres telek... - jelentette be Petyus. - Előbb mondtam: én már jártam magánál.

- Ne féljen, kinyomozzuk a nevét - szájalt közbe Gergő.

- Ha azt mondanám: ti raktátok ki a hurkot. Felfedeztem, rám támadtatok. Én csak védekeztem. Semmiféle bizonyítékotok sincs.

- A múlt évben két napig voltunk négy, mindenre elszánt rabló fogságában, mégis kivágtuk magunkat.

- Hallottam róla. Ti voltatok azok.

- Mi. Ismerjük a rendőröket, ők minket.

Az idegen férfi erre azonnal lejjebb eresztette a hangját.

- Ne hülyéskedjete, fiúk! Elhúszom a csíkot, ti semmit sem láttatok.

- Ez nagyon piszkos munka volt. Emberre is veszélyes cselekedet.

Még be sem fejezte, amikor az idegen férfi teljesen váratlanul megfordult, és elindult. Annyira váratlanul történt, hogy a köréje vont gyűrű akaratlanul szétnyílt előtte.

- Csináljatok, amit akartok - morogta eközben a fogai közül.

- Ne féljen, tudjuk, mit kell tennünk! - kiáltott utána Hekus Tóni.

- Tudjuk, hol lakik - tette hozzá Tomi.

A férfi néhány pillanatra megállt, és félig visszafordult:

- Álljak elétek, hogy bekísérjete a majorba? Sosem értitek?

A közeli bozótosba vetette magát. Kezével s lábával egyszerre tört utat magának. A bokrok, amint szétnyíltak, úgy össze is csapódtak mögötte. Még néhány pillanat és az erdő mindent eltakaró sűrűsége teljesen eltakarta az alakját.

- Nem kellett volna futni engednünk! - okoskodott Tomi.

- Verekedjünk vele? - méltatlankodott Jancsi.

Petyus közbevágott.

- Elmondunk mindent Utasi Pista bácsinak.

- Ősz Anti bácsi jobb lenne - vetette ellen az örökké fontoskodó Zoli. - A vadőr jó barátja.

- Tudjátok, én legszívesebben mit tettem volna vele?

- nevetett fel Hekus Tóni. - Megfürdettem volna a paták bűzös és fertőzött vizében.

Zsolt nem nevetett a többiekkel. Elgondolkozáson leszte az erdőt és vakargatta a fejét.

- Én csak azt nem értem - szólalt meg valamivel később, hogy mit keresett ilyenkor az erdőben? A vadak este és reggel járkálnak a kitaposott csapásukon. Akár-mint is van, azért még nincs sötét.

Talán még folytatja, ha Jancsi fel nem kiált.

- Nézzétek, verem!

Mindannyian köréje futottak. Mély gödör tárult a szemük elé. A tetején, amelyet Jancsi az imént odébb túrt, gallyak és száradásnak induló levelek heverték.

- Nyúlverem - jelentette ki Gergő a feltalálók fontoskodásával.

- Honnét tudod, hogy az? - bámult rá Petyus.

- A papám vadász volt. Sokat mesélt nekem az orv-vadászokról.

Petyus feltartotta a kezét, és váratlanul elindult.

- Gyertek! A kunyhóhoz megyünk. Bringára pattanunk és irány Utasi Pista bácsi. Biztosan a majorban lesz még.

- Nekem nincs bringám - súgta Zsolt lehangolódotan.

- Úgy mondod, mintha nem én fuvaroználak - szólt rá Jancsi. - Ne félj, most sem hagylak itt!

Petyus élesen rájuk nézett. Egy gondolata támadt, de nem szólt róla. Későbbre tartogatta. Az első fizetésük idejére.

Gergő mintha észrevett volna valamit, rászólt:

- Mi van veled? Látomás gyötör?

- Mást gondoltam. Csak ketten mentek. Hekus Tóni és Gergő, a többiek maradnak!

Ezután a két fiúhoz fordult:

- Mindent elmondotok neki. Leírjátok a helyszínt: a hurkot és a vermet. Hol találtunk azokra, és milyenek. S megkéritek, hogy jelentse fel! A címét tudjátok, a nevét pedig a községházán biztosan megmondják neki.

- Oké, seriff! - vágta rá, fontos küldetésük miatt lázban égve, egyszerre.

A következő napok egyikén Tamás bácsi ezzel a felkiáltással közeledett a fiúk felé.

- Miért van az, hogy mindig több a baj, mint a vaj?

Szójátéknak szánta, mivel úgy is lehetett érteni: mint tavaly.

Amikor a gyerekek, elérve a szó kettős értelmét, felnevettek, folytatta:

- Munkára föl, irány a paradicsomföld!

Ettől a naptól kezdve együtt dolgoztak az asszonyokkal. Paradicsomot, paprikát és uborkát szedtek.

A délutánok viszont még mindig teljesen az övék maradtak. Ugyanígy az éjjelek is, amelyeknek nagyobb részét átbeszélgették. Tüzet raktak a kunyhó előtt, körülülték és beszélgettek. Közben-közben szalonnát nyársaltak, a hamuban zsenge krumplit sütöttek. Legtöbbször csak tizenkét óra tájban tértek nyugovóra, igaz, sokukat a tűz körül ülve is elnyomott a csillapíthatatlan álom. A fűbe heverték és olyan jókat szunyáltak, amint otthon a vekkerük csörgése után szoktak.

Ketten továbbra is a kunyhónál maradtak. Vagy ott a tűz körül aludtak tovább, vagy behúzódtak a kunyhóba. A többiek ez alatt átballagtak a Tarzan-házhoz, mert augusztus elejétől, felborítva a korábbi megállapodásukat, szülői beleegyezéssel, sokuk hosszadalmas könyörgése után, valamennyien kint tartózkodtak éjjelenként. Hogy ki maradjon a kunyhónál, Petyus osz-

totta be, rendszerint sorban. Így sohasem morgolódtak többé, holott legszívesebben valamennyien fent ültek volna azon a hatalmas, öreg, csodálatos fán!

Felettük elhagyatott szarkafészek hevert. Most egy örvösgalamb-család ütött fészket benne, a széleiben néhány veréb fészkel, amelyek tojásaikat, zsenge fiókáikat gyakran megtizedelték.

Néha hosszabb ideig, mozdulatlanul elbámulták apró társaikat, mert a madarak, ha eleinte zajos felháborodással fogadták is őket, később megszokták a közellétüket. Bevették őket maguk közé, mint a többi fészkelő társaikat... Hallgatták ritka szép éneküket: füttyüket, csacsogásukat, brúgásukat, csodálták szorgalmukat, aprólékos gondoskodásukat az utódaikról.

A kukorica-tenger felett náluk sokkal nagyobb madarak is megjelentek, s mint sirályok a hullámozó tenger fölött, lence táncot lejtettek a szárnyaikkal.

A fa alatt olykor-olykor kisnyulak bukkantak fel. Egyet-egy el is csíptek. Sorban megsimogatták és elengedték.

Csodálatos világ volt, az biztos. Főleg a napkeltét s a napnyugtát szerették, csodálták meg színpompáit előszeretettel...

Ezen a délután Gergő különös bejelentést tett.

- Banda, figyelem!

Hangja sokat sejtetőn csengett. Arcán titokzatos mosoly bujkált, miközben elhallgatott. Csak azután folytatta, miután alaposan felcsigázta a társai érdeklődését.

- Érett sárgadinnyét találtam.

A többiek egymás szavába vágva kiabálni kezdtek:

- Komolyan beszélsz?

- Hol?

- Egyet, vagy több is van?

- Szerintem ne higgyünk neki, ugrat!

Gergő arcán sejtelmes mosoly ült, mialatt válaszolt.

- Egy.

- Nagy legalább? - kapzsiskodott Jancsi.

- De mennyire nagy!

- És hol találtad?

- A kukoricatábla szélén. A Tarzan-ház felé vezető út mellett hever.

- Letépjük? - kérdezte meg Jancsi, cuppogón, csak-hogy most nem valamelyik hangszert utánozta, hanem a rájuk váró s jóízű falatok miatt.

- Lopjunk? - vágta rá Zsolt, miközben idegesen a hájába túrt.

Hekus Tóni nem állhatta meg nevetés nélkül.

- Ez a hülye, megint a fejét vakarja.

A társai nem adtak rá. Zsolt előbbi szaván gondolkodtak.

- Szabad dinnyeevést engedélyeztek. De ne mi együk meg! Vigyük el Terka nénikének! - javasolta Zsolt végül is, rövid fejtörés után.

- De szépen mondtad! - kacagott fel megint Hekus Tóni. - Nem néni, nénike.

Jancsi, mit sem adva rá, érces hangon megkérdezte:

- Ez nem lopás lenne?

- Szerintem nem. Nem mi esszük meg. Nem adjuk el. Szegény öregasszonynak ajándékozzuk.

- Oké, seriff! - vágta rá többen is, inkább beletörődöttek, mint egyetértőn.

Gergő előre ment. A többiek izgatott mozdulatokkal követték. Dinnye! Sárgadinnye! Álmuk netovábbja. Illatát az orrukban érezték. Elképzelt ananász íze pedig valósággal megcsiklandozta a szájukat, amiért akaratlanul a nyálukat nyeldesték, miközben a helyszínre értek.

- Jaj, de kasa! - kiáltott fel elragadtatottan Hekus Tóni, mihelyt Gergő megállt, és a földön heverő szép nagy sárgadinnyére mutatott.

A többiek a csodálkozástól kitágult szemgolyókkal lesték. Mialatt tovább gyűltek a szájukban a kíváncsi édes nyálai, többen a hasukhoz kaptak és átszellemült mozdulatokkal simogatták azt.

- Ahol egy van, ott többnek is lennie kell!

- Nyugodj meg, nincs! - vágott Zoli szavába Gergő. - Alaposan szétnéztem.

Rapp Attila hirtelen a szeméhez kapott és befogta.

- Én nem nézem tovább! Nekiesek és hamm... hamm!

- Ki viszi el az öregasszonynak? - kérdezte meg Gergő -, mert ezentúl nem mehetünk el mindnyájan. A sárgadinnye rohamosan érésnek indul. Éjjel-nappal résen kell lennünk.

- Igaza van - erősítette meg Gergő szavait Zsolt -, mert amíg zöld volt a dinnye, senkit sem érdekelt. Ne féljetek, ezentúl csöstől jönnek majd a tolvajok!

- Ketten vigyék! - állt elő Zsolt, amivel Petyus is egyetértett.

- De kik? - kérdezték meg egyszerre többen is, míg nem Zoli meglökte Petyust.

- Te vagy a seriff, jelölj ki két fiút, és kész!

Petyus másként döntött.

- Sorsoljunk! Keressen mindenki valamiféle... követ, fadarabot, levelet... Mindenki mást és mást, és jegyezze meg jól! Zsolt befogja a szemét, addig mi egymás mellé rakjuk saját jeleinket. Ő húz.

Így is történt. A sors, mivel csalásról szó sem lehetett, Gergőnek és Attilának kedvezett. A fiúk szemében most a dinnye kinccsel ért fel. Ezt vinni több mint érdem, megtiszteltetés, kitüntetés volt.

Mielőtt elindultak volna, a mindig komolykodó Gergő váratlan javaslattal állt elő.

- A seriff is jöjjön velünk! Elvégre ő a fej. Ilyen nagy eseménynél neki is jelen kell lennie! Így frankó, nem?

- Igaz is. Ő képvisel bennünket - toldotta meg Zsolt. A társai buzgón helyeseltek.

A sárgadinnyét Gergő vágta le a bicskájával. Ezt megelőzőn egyszerűen le akarta tépni, ám nem ment. Mozdulatai ünnepélyeseknek tunk a fiúk szemében.

Arcán fennkölt érzések nyargalásztak, amikor fura mozdulatokkal átnyújtotta Petyusnak. Ő megszagolta. Fejét érzékeny hátrahajtotta, az ég felé emelte, és egy nagyot lélegzett. Ezután a legközelebb álló társa kezébe nyomta. - Ez igen! Micsoda illat! - horkantak fel, kikapva egymás kezéből a fiúk. Még tovább nyomkodják, szagolgatják, ha Petyus ki nem veszi az utolsó kezéből.

Kivette és az inge alá rejtette.

Kerékpárral mentek, mert mindannyiuknak volt biciklijé, csak Péter Zsoltnak nem.

A fiúk a tábla széléig kísérték őket, s mindaddig lesték távozásukat, amíg el nem tűntek szűk látókörük gyűrűjéből...

Terus nénit szokás szerint a kertből verte fel a csengő éles berregése. Petyus meg is jegyezte:

- Nyugodtan a kertbe költözhetne, mert a házba csak aludni jár be.

- Talán azért is annyira éles a csengőjének hangja, hogy a kertben is meghallja - tette hozzá Gergő.

Attila már a kilincsen tartotta a kezét, miközben közbeszólt:

- Süket szegény. Még jó, hogy meghallja, ha meghallja!

- Nem süket az - vette védelmébe Petyus -, csak nagyot hall!

Terka néni, mintha ezt akarná bizonyítani, kilesett az orgonabokrok mögül, mire Petyus a társai felé súgta:

- Látjátok, máris észrevett bennünket.

Az öregasszony szeme, miután megismerte őket, rájuk mosolygott, ugyanis a fiúk már egy éve pártfogolták. Vastag pókhálószerű ráncai kisimultak. Pulihoz hasonlatos szeme a sokrétű barázdák mélyén fényleni kezdett. Fogatlan szája szélén fél kifliszerű vigyor ránthatódzott: egyszer jobbra, máskor balra.

- Éppen reggel gondoltam rátok - fogadta őket őszinte örömtől átívódó hangon.

- Segíteni kellene? - kérdezte meg Petyus.

- A jövő héten hozzák a szenemet, ha behordanátok, gyerekeim!

- Dinnyecsőszöknek szegődtünk a gazdaságba, de erre feltétlenül szakítunk időt.

- Dinnyecsőszöknek? - ámuldozott az öregasszony. - Akkor ti sem kívánjátok most az esőt. Öregapám híres dinnyés volt. Az egész környék ismerte. Ő mondogatta: a dinnyéseknek inkább a napfény kell, mint a sok eső! Mert a dinnye csak a kapások árnyékát kedveli. Ha netán nem esne az eső, attól az izzadtságtól is megnő, amely a kapások arcáról rája hull. - Legyintett. - Meglehet, nem így van. Öreges locsogás az egész. Mégis, jegyezzétek meg jól, gyerekeim! - Bütykös, az előbbi gyomlálástól sáros ujjait felemelte, s megleggette. - A következő pillanat mindig az előző folytatása. A gyerekek élete a szülők életének folytatása. Szokásaik, mondásaik öröklődnek. Bár meglehet, nem

nagyapám mondta, mástól hallottam, csak neki tulajdonítottam.

Leengedte a kezét.

- Csak locsogok-locsogok, ti meg a kapuban álltok. Gyertek beljebb! Megkínállak benneteket jó szilvalekváros kenyérrel!

A fiúk szájában egyszerre futott össze a nyál, miközben sokat mondóan egymásra pislogtak.

Petyus menet közben nyújtotta át a dinnyét.

- Terus néinek hoztuk. Ez az első érett dinnye, amelyre rábukkantunk.

Az öregasszony örömeiben majdnem felkiáltott.

- Egyem meg a jó szíveteket!

Kezét összecsapta. Egyszerre hálálkodott s huzakodott. Tovább teszi, ha Petyus erővel a kezébe nem nyomja a sárgadinnyét.

- Tessék nyugodtan megenni!

- Aranyosak, jó szívűek vagytok. De jó is lenne, ha valamennyi fiatal ilyen lenne!

Tovább hálálkodik, ha Petyus hirtelen ketté nem vágja szavainak ömlengését.

- Tavaly vödörkben hordtuk be a szenet. Jó lenne, ha most talicskát szerezne, Terus néni! Azzal sokkal gyorsabban behordanánk.

- A szomszédom biztosan ideadja, mert neki van. Kedden hozzák a szenemet... - Közben folyton a dinnyét nézte, szagolgatta, körmeivel megnyomkodta, végül elismerően rábólított: - Érett.

Hirtelen előreindult. Menet közben szólt vissza:

- Gyertek, gyertek! Az előbb hoztam a péktől friss kenyeret. A lekvár jó kétéves. Olyan édes, mint a méz. A többieknek is küldök. Régiesen, agyagköcsögökben tartom. Egy egész köcsöggel kivihettek, cserében a dinnyéért.

A sárgadinnye rohamosan érésnek indult. A gyerekek és az asszonyok több mázsát leszedtek naponta. Az első napokban kilószámra ették az illatos, a lédús, az ízletes dinnyét, ám hamarosan elteltek vele, és az egyébként jóízű csemege már ránézésre is enyhe undort keltett bennük. Lassan-lassan teljesen abbahagyták a dinnye evését. Már beléjük tömni sem lehetett ezentúl. Tamás bácsi jóízűeket nevetett rajtuk, mialatt nyakra-főre kínálhatta nekik.

Petyus egy ízben meg is jegyezte:

- Kezdetben azt hittük, sajnálja majd tőlünk. Lám, még kínálgatja is! Kell a kutyának, nekem nem!

A dinnyetáblában álltak. Előttük elszállításra váró, kisebb-nagyobb dinnyekupacok heverték a földön.

Tamás bácsi méltóságteljesen kiegyenesedett, mire Petyus akaratlanul a jobb lábára helyezte át az egyensúlyát, és mélyen hallgatva figyelte az öreget... Az a halántékához nyomta a mutatóujját és jelentőségteljesen megforgatta.

- Stik, stik, nulla négy, nem forog az észkerék. Tömtem, valósággal tömtem belétek, hogy minél előbb megundorodjatok tőle.

Közelebb lépett. Jobb kezét Petyus felé emelte, mire az kényelmesebb testpózt vett fel. A társai melléje álltak. Jól tudták már: ez a mozdulat azt jelenti az öregnél, hogy hosszabb mondókába kezd.

- A tanító néni cigarettázáson kapta az unokámat. Jól összeszidta, a lelkére beszélt, hogy így ilyen meg olyan ártalmas a cigaretta. És beírt az ellenőrző könyvecskéjébe.

- Írja alá, nagypapa! - Mivel a szüleitől tartva a rossz jegyeit, az intőket mindig velem íratja alá, merthogy én nem bántom.

- Aláírom, egy feltétellel!

- Bármi legyen, csak apunak ne szóljon!

- Gyere! - Kivezettem az udvarra, ahol egy egész doboz cigarettát nyomtam a kezébe s gyufát: - Szívd el előttem! Egytől egy szálíg szívd el, kutyautó, az egészet! - Négyig, ha nem is simán csak-csak, de utána közbelépett az ördög. Elsápadt, szédült, s hányingere támadt.

- Szívd - sürgettem -, mert megetetem veled!

- Hatnál tovább nem ment. Teljesen megcsömörlött tőle. Tegnapelőtt... Igen, tegnapelőtt, találkoztam a tanító nénijével. Mondom neki: Szívja-e még? Nem. Biztosítom, hogy nem is fogja, soha többé nem cigarettázik! - nyugtattam meg.

Tamás bácsi nevetni kezdett. Murisan sípoló hangja most is mosolyt csalt a fiúk arcára. Fel is nevetnek, ha az öreg váratlanul rájuk nem förmed.

- Felhágott a nap az ég tornyára, gyerünk, kezdjünk fiúk a munkába!

Ilyen s ehhez hasonlatos gügyécske rímeket használt, ha jó kedve volt, ami nagyon tetszett a fiúknak. S

az is, hogy sosem káromkodott, nem használt ocsmány szavakat.

Ezekben a napokban délutánonként négy óráig dolgoztak a dinnyetáblában. Az asszonyok átmentek a krumplitáblába. Egyébként is külön dolgoztak. Ezek is, azok is teljesítménybérben.

Esteledett.

A nap már az óriási kukoricatábla végébe húzódott. Az árnyékok egyre hosszabbakra nőttek, lassan lába kelt az előbbi füledt melegnek is. A levegőben fészkeikre tartó gólyák lebegtek az alig lebbenő szél szárnyán. A közeli erdő felől titokzatos neszek keltek szárnyra. Elülő verébhad ciripelése, fácánkakas rikítása, héja vijjogása, búbosbanka vékogása, és sok-sok más hang, amelyről a fiúknak fogalmuk sem volt, hogy mi lehet az.

A kunyhóban Péter Zsolt és Fazekas Tomi teljesített szolgálatot. A többiek, fent a magasban, a hatalmas tölgyfa lombjai között, a Tarzan-házban, összezsúfolódva pihentek.

Zsolt az előbb ért vissza. Ilyentájt általában óránként körbejárták a dinnyetáblát. Gyalogosan, netán kerékpárral, amint kedvük szottyant. Tomi a saját bringáján, Zsolt a másén kerekedett.

Tomí az esti nyársaláshoz készülődött. Száraz gallyakat tört össze és rakott gúlába az előre odakészített száraz fű fölé.

- Két rendőrrel találkoztam - újságolta Zsolt, portyázásából visszatérve, már messziről.

- Jelentettél nekik? - tréfálkozott Tomi felnevetve.

- Mit? - nevetett vissza az.

- Amit Gerendás Géza jelentett Kottának.

Az énektanárukat nevezték így. Zsolt nem emlékezett rá. Mégis szája sarkának mosolyával jó előre előlegezte a nevetését. Még a fejét is elfelejtette megvakarni.

- Te nem voltál ott?

- Nem - tört fel Zsolt szájából is a későbbi nevetés először, mert nemcsak ő mosolygott, hanem mindenki, ha Gerendás Géza neve szóba került. - Beteg voltam? Nem - helyesbített kapásból. - Egyetlen napot sem hiányoztam. Ügyeletes lehettem, lent a kapuban.

Tomi felegyenesedett. A lába előtt egy kő hevert, belerúgott, majd mókás mozdulatok közepette kihúzta magát.

- Tanár úrnak tisztelettel jelentem: az osztály létszáma nulla. Jelen van két hulla!

Zsoltnak egyetlen pillanatra sem maradt ideje a nevetésre, mert két kerékpáros fiatalember tűnt fel. A dinnyetábla mellett megálltak. Kerékpárjukat a földre engedték és egyenesen beléptek a dinnyék közé.

- Tolvajok! - kiáltott fel Zsolt, olyan hangon, amelyben az előbbi jókedvének maradványai még benne gurguláztak.

Tomis is odanézett.

- A mindenit! Gyerünk!

Mindannyiuknak volt ilyen-olyan botja. A furkósbotot, a végén dorongot hagyva, ők maguk faricskálták. Néhányan rézfokost is szereztek. Most Zsolt furkósbotot, Tomi fokost ragadott és futásnak indultak.

A fiatalemberek azonnal észrevették a csörtetésüket. Egy ideig mozdulatlanra merevedve bámulták őket, majd, mintha semmi sem történt volna, beljebb ballagtak a dinnyetáblába. Közben le-lehajoltak, meg-megpaskolták a nagyobb dinnyéket, nyilván az érett gyümölcsöt keresték.

Elsőként Zsolt ért oda.

- Mit csináltok ti itt? - förmedt rájuk erősen érzékelhető nehezteléssel.

Azok annyira, amely untig elég volt az erőviszonyok felmérésére, rájuk pillantottak, majd semmire, senkire sem hederítve tovább bóklászva paskolgatták a dinnyéket.

- Dinnyecsőszök vagyunk - kiáltott rájuk Tomi, aki ebben a pillanatban ért a tanácstalanul ácsorgó társa mellé.

A két meglett fiatalember erre sem válaszolt, mire Tomi kissé közelebb lépett hozzájuk és rájuk ordított. Nyilván azért tette ezt, hogy mások is meghallják és segítségükre siessenek.

- Azonnal menjetek ki a dinnyetáblából!

Zsolt, mintegy nyomatéku, megtoldotta:

- Húzzátok el a csíkot innét!

A két fiatalember közül az, amelyik magasabb volt a társánál, rájuk mordult.

- És ha nem megyünk el?

A társa is felegyenesedett, de érdekes, nem nézett rájuk, mialatt megkérdezte, továbbra is a szerteszét heverő dinnyéket leste.

- Nem mindegy az nektek, hogy mit csinálunk?

- Mondtam, nem - válaszolta Tomi - dinnyecsöszök vagyunk. A gazdaság alkalmazott bennünket.

- Se jelvény, se puska, semmi? - gúnyolódott a magasabb fiatalember, félre nem érthető lekicsinyléssel.

- A bot meg a fokos semmi?

A fiatalabb közelebb lépett hozzájuk, hiába, mert a fiúk egyetlen lépéssel sem hátráltak, és rájuk förmedt.

- Elég volt a süket dumából! Ne sóderoljatok nekünk tovább! Hess, hess el innét, amíg a nyakatok közé nem csapunk!

- És mi mit csinálunk addig? - vágott vissza bátran Tomi.

Még be sem fejezte, a fiatalabb máris nekiesett.

Zsolt a zsebébe nyúlt, gyorsan előhúzta a sípját és rövid szüneteket tartva, két élelet belefújta. Ezután a társa segítségére sietett...

Petyusék ekkorra már kipihenték magukat. Leereszkedtek az öreg tölgyfa alá a fűbe, mert a lombok alá nem vetettek kukoricamagot, térden felüli fű lepte be a környéket, és beszélgettek.

- Hallottátok? - esett a társainak Jancsi, hirtelen felugorva, s nevetve.

- Miit? - méltatlankodott Gergő. - Beszélgetünk, ő egyszer csak felkiált: hallottátok! Se előzmény, semmi, csak ez a hülye közbeordítás.

- Vidám kiáltás - helyesbített Jancsi. - Erről is gondolhatjátok, hogy valami muris dologról lesz szó. Brindzik Gyuri újságolta, hogy valami... valami újabb nevet adtak...

- Hol s kinek? - érdeklődött valaki.

- A gazdaság udvarában. Mi dinnyét vittünk be -, mert a fiúk sokszor segítettek a felrakodásban, de gyakran elkísérték a teherautót is a gazdaság udvarába, ahol szintén segítettek a lerakodásban, ugyanis onnét kamionnal szállították tovább külföldre a dinnyét.

- Mit keresett ott Gyuri? - vágott közbe Attila.

- Mit tudom én, ott volt.

- Nem Rózsa Gyuri vagy te, ne beszélj talányokban!
- morgott még mindig Gergő.

- Tudjátok, minek nevezték el a nyolcadikosok Dánosnét? Rondellának.

Dánosné magyart, történelmet tanított. Magas, rikácsoló, sőt sípoló hangú vékony asszonyka volt.

- Hogy a fenébe találnak ki ilyen marhaságokat? - nevetett fel Jancsi.

- A százegy kiskutyából. Walt Disney...

Nem folytathatta, mert Attila közbevágott:

- Mintha sípolnának, seriff!

Petyus talpra ugrott és Hekus Tónira szólt:

- Ugorj fel a házba! Én is hallottam. Kukkerold végig a környéket gyorsan!

Hekus Tóni nemcsak a legmókásabb, a legfrissebb, a matróz-létrán leggyorsabban felmászó fiú volt közöttük.

Alig ért fel, máris lekiabált.

- Verekednek! Zsolt, Tomi és két idegen. A paradicsomos környékén...

- Botokat kézbe és futás! - határozott kapásból a se-riff.

Az este valamennyi, utánozhatatlan naplementében fürdő színében mind lejjebb ereszkedett a hatalmas kukorica-tábla fölé. Óriási csörtetésükre, csatazajos ordításuk zajára több nyúl ugrott fel, s a kukoricát dézmáló őzeket akaratlan riasztották iramodásra. Friss vakondtúrásokat tapostak szét. Odébb hörcsög prüszkölt, ürge ágaskodott, kukoricacsöveket csipkedő verébhadd rebbent fel...

A két férfiszámba menő fiatalember ekkorra már alaposan helybenhagyta a túlerő ellen is hősiezen védekező fiúkat. Ingük széthasadt, gombjaik letépve. Arcukon friss ütések nyomai vöröslöttek, és por, amely nem is por volt már, hanem verejtékükkel összekeveredett sár, mert nagyon megizzadtak. El-elestek, de mindig talpra álltak. Szemmel láthatón kifáradtak, mégis, ha minduntalan hátrálásra is kényszerültek, a harcot még nem adták fel. A társaik közelsége, a segít-

ségnyújtásuk tudata éltette őket ezekben a percekben. Nemcsak reméltek, hittek is. A vakhit pedig jóval többet nyomott most a latban, mint a remény. Számukra kézzelfogható valóságnak hatott.

Petyus, mielőtt kiértek volna a kukoricásból, két széttárt kezével álljt intett.

- Lapulva, észrevétlenül körülvéve közelítsük meg őket! Csak a jelre támadhattok!

- És mi lesz a jel? - vágott közbe az izgalomtól felhevülten Jancsi.

- Fütty vagy kiáltás. Induljunk!

Nem volt szükség jelre, semmire. A két erős fiatalember már azelőtt észrevette a közeledőket, amíg a kukoricásban csörtettek, s ordítottak. Hogy Petyus mindezek ellenére mégis miért rendelte el csendesen, lapulva a megközelítésüket, talán ő maga sem tudta. Futásnak eredtek. Zsolt azonnal átlátta a helyzetet, összeszedve maradék erejét, valahogyan megelőzve őket, pár méterrel előbb ért a földre fektetett kerékpárjaikhoz. Töprengés nélkül, mérgesen beletaposott a küllőkbe, amelyek közül sok azonnal eltörött, elgörbült néhány.

- Most már mehettek! - nevetett kényszeredetten feljük, kaján vigyorral az arcán, miután ügyesen elugrott előlük, nehogy megüssék.

A biciklik majdnem hasznavehetetlenné váltak. Ráülni nem lehetett, csak tolni a nagy nyolcasokat leíró kerekeket.

Mindezeket látva, Petyusék lapulása rohammá, botjaikkal vadul hadonászó ordítózássá alakult át. A két fiatalember, mindezeket látva, egyébként sem tehetett mást, megadta magát.

- Ennyien kettő ellen? - Egyikük mindezek ellenére sem állhatta meg megjegyzés nélkül.

Petyus vad mozdulattal melléje ugrott és megmarkolta az ingét. Recsegett, elszakadt, ám az is lehet, csak a maradék gombok pattogtak le.

Az megadó mozdulattal lehajtotta a fejét és hallgatózott. A kutyák szemében látni ilyen felvillanó, megadást parancsoló, véérébe ivódott őserőt.

Petyus elengedte.

- Mit csináljunk velük? - fordult a társaihoz.

A két tolvaj, mintha nekik szólna ez a felszólítás, szinte egyszerre védekezett.

- Nem tettünk kárt. Ti se verjétek ki a balhét!

- Kuss! - kiáltottak rájuk a fiúk közül többen is.

Zsolt odébb ment. Felvett a földről egy nagy görög-dinnyét, és eléjük tartotta.

- Ezt a nagy, zöld dinnyét ki tépte le?

- Mi nem - kiabálta vissza a tolvajok közül a magasabbik. - Verekedés közben szakadhatott le a száráról.

- Hiszem nem is érett! - tette hozzá a társa.

- Tehát verekedtetek, és szerintetek nem történt semmi? - rekedezett feléjük az izgalomtól mutáló Petyus hangja.

- Megtámadtátok a dinnyecsöszöket - szájalt Gergő.

- Ha nem tudnátok: hivatalos személyek vagyunk - állt elő Hekus Tóni, olyan hangon, amely a vastagon zajló események folyása közben is mosolyt csalt egyesek arcára.

- Egyék meg! - javasolta egészen váratlanul Zoli.

Honnét vette? Miként jutott eszébe? Talán ő maga sem tudta. Frissen támadt ötlet, tudat alá söprődött, hallásból vagy olvasásból ismert, megtörtént esemény felidézése, nem emlékezett rá. Ötlete azonban, a két tolvaj kivételével, mindenkinek tetszett.

- Úgy van... Igaza van... Zabáljátok meg, ha egyszer levettétek! Dinnyére vásott a fogatok, egyetek!- vágta rá, egymás szájából kikapva a szavakat többen is.

- Zölden? - horkant fel szörnyülködne, hitetlenkedve az egyik tolvaj.

- Igen, zölden! - vágta vissza a fiúk, akiknek egyre jobban megtetszett az ötlet.

- Ti vettétek le - mordult közbe Petyus -, ti is zabáljátok meg, itt előttünk!

- Bicskánk sincs, mivel vágnánk fel?

Zsolt még mindig kezében tartotta a dinnyét. Most a földhöz csapta. Az előbbi heves dulakodástól még mindig remegett a keze, lábai remegtek, mégis olyan erővel csapta a földhöz, hogy a dinnye több darabra szakadt szét. Belsejének nagyobbik része sápadt, mint a most kelő holdvilág, a többi része pedig annyira fakó volt, mint a beteg tyúk taréja.

A két tolvaj ijedten hátrált.

- Látjátok mennyire zöld! - riadozott egyikük.
- Kapjátok fel, és neki! - parancsolt rájuk Petyus.

A társai, mint egy jelszóra, ütésre készen, egyszerre emelték fel a dorongjaikat, a fokosaikat.

Ám a tolvajok még mindig huzakodtak.

- Egyik ismerősöm anyja - megnevezte, nem ismerték, mivel amint a két tolvaj, ő sem ebből a faluból való volt - dinnyeevés közben halt meg. Egy egész dinnyét megevett, rá félóránnyira feldobta a talpát.

- Ő egyedül volt, ám ti ketten vagytok - röhögött közbe Hekus Tóni. - Fele, fele!

Petyus túlkiabálta.

- Látjátok a botokat, a fokosokat! Addig innét el nem mehettek, amíg meg nem zabáljátok a dinnyét!

S a két tolvaj, ha nehezen is, ha morogva is, leültek. A leve, talán nem így akarták, vastag csíkokban folyt le szájuk két részén. Előbb a nyakukba, onnét a mellükre s tovább. A nyolc fiú elégtétellel vigyorogva leste őket, mígnem Petyus a két tolvajra szólt:

- Abbahagyhatjátok! Mehettek az utatokra! - Megsajnálta-e őket a nagyon zöld dinnye miatt, vagy másért, egyikük sem tudta, nem is érdekelte őket, mert valamennyien egyetértettek vele.

A két tolvaj a kezükben lévő dinnyedarabokat ledobta a földre, s felállt. Megvert kutya módján, szégyenkezve somfordáltak a kerékpárjaikhoz. Felemelték a földről, megnézték. Szemük valósággal villámlott a mérgüktől, mialatt látszólag beletörődötteen tolni kezd-

ték. A kiszakadt küllők hangos csörömpöléssel verődtek a sárhányókhoz és a villákhoz.

Petyus utánuk szólt:

- Nem ússzátok meg ennyivel. Fel is jelentünk benneteket a gazdaság főrendésznél.

Tommi a fülébe súgta:

- Nem ismerjük őket.

- Csak rájuk ijesztettem - súgta vissza, majd valamivel hangosabban, a két tolvaj odahallatszó mocskos szitkozódása közepette, hozzátette: - Fogadom, hogy ezek nem lopnak többé dinnyét!

- Ajánlom is! - vágta rá nagyképpően Hekus Tóni,

- És ha tényleg megbetegsznek? - aggodalmaskodott Gergő.

- Még inkább megemlegetnek bennünket - vágta rá harciasan Petyus.

Hekus Tóni közbenevetett.

- Máris halhatatlanok vagyunk. Ezek egészen hazáig emlegetni fognak bennünket.

- Meg a kerékpárjaik javítása közben, mert lesz mit javítaniuk, az biztos!

- Nem dicsekszenek el velem - toldotta meg Tommi, mialatt egy rögbe rúgott, amely ezer darabra törött.

A széttöredezett föld egy része Hekus Tónira pattant.

- Ez a marha, megint lónak képzelet magát - nyerített, mialatt leverte magáról a port.

Még a mostanában szokásosnál is fülledtebb volt a meleg. A nyolc fiúból hatan a Tarzan-házban kuksol-tak. Alattuk a végtelen, tengernyi nagyságú kukorica-tábla levelei, már reggel „furulyázni” kezdtek.

Csak most látszott meg igazán: mennyire nagy ez a kukoricatábla. Se vége, se hossza, pedig a fáról igen messzire el lehetett látni. Hát még távcsővel!

Gergő rövid fülelés után a társaira szólt:

- Valaki jön.

- Ezt honnét veszed? - érdeklődött Zsolt, erősen fül-lelve.

- Hallgasd csak!

- Már egy fél órája hallgatom, semmit sem hallok - zsörtölődött az ingerlékenyen.

Egyébként ebben a fülledt melegben valamennyien ingerlékenyebbek voltak a szokásosnál.

Valaki közbeszólt:

- Én is hallok. Ketten jönnek, Jancsi és Hekus Tóni lesz az.

Zoli azonnal a nyitott ajtóhoz ugrott, és a távcsővel végigkémlelte a kis gyalogutat.

Alig nézett szét, máris Gergőhöz fordult.

- Nyertél, ők azok.

A két fiú még messze járt, most mégis jól hallatszott a kukoricaszár zörgése.

- Futnak, igaz? - kérdezte meg Petyus Zolitól, majd gyorsan ezt is hozzátette: - Te, ezek hoznak valamit.

- Mit? - érdeklődtek többen is.

- Mit tudom én! Hallgassátok csak! Mintha kannákat vernének össze. Nem látod, Zoli?

- Neeem...

Valaki közbeszólt:

- Lehet, hogy vizet hoznak nekünk.

- Hülye! - torkolta le Petyus. - A tele kanna nem zö-rög, egyébként is a mi kannáink műanyagból vannak, ráadásul mind a két kanna itt hever a fa tövében.

- Elébük megyek! - kiáltott fel Zoli. El is indult volna, ha Petyus vissza nem tartja. - Várj!

Mindannyian a nyitott ajtóban tülekedtek. Az érkezőket lesték. Nem volt szükségük már távcsőre. Szabad szemmel is jól kivehetővé váltak a magasról.

Jancsi és Hekus Tóni tényleg futott, Kezükben egy-egy marmonkannát szorongattak.

A hat fiú tágra meredt szemekkel bámulta őket. Nem végig látszottak szabadon, csak ott, ahol ritkább volt a kukoricaszár.

- Menjünk! - adta ki a parancsot Petyus.

Sorban ereszkedtek le a matrózlétrán. Utolsónak Petyus ért földet. Ekkorra a két fiú is odaért.

- Nézzétek! - kiabálta messziről Jancsi. A marmonkannáját magasba tartotta.

Hekus Tóni ugyanezt tette. Kevesebb sikerrel, mint Jancsi, ugyanis ő sokkal jobban elfáradt. Mind a ketten izzadtak. Arcuk, főleg a lábuk szára, mert mindannyian rövidnadrágot viseltek, csupa por volt. Nem

csoda a nagy melegben, a sűrű kukoricatáblában, ráadásul futottak is.

- Hol találtátok? - kérdezték meg többen is.
- Az erdő szélén, egy bokorba rejtve.
- Gázolaj volt bennük - ezt Hekus Tóni tette hozzá.
- Gáz...olaj? - horkant fel Petyus és a többi fiú egyszerre.
- Mit jelent ez? - kíváncsiskodott félve Zsolt.
- Fel akarták gyújtani a kunyhót - vágta rá Jancsi.
- Ezt honnét tudod?

Egymás mellé értek. Kivették kezükből a marmonkannákat, és sorban beleszagolgattak: - Tényleg gázolaj - állapították meg mindannyian.

Jancsi helyett Hekus Tóni válaszolt az előbbi kérdésre.

- Következtettünk. Tudjátok kik rejtették oda a két kanna, ha nem is teljesen tele, gázolajat? A két srác, akikkel tegnap zabáltattuk meg a zöld dinnyét.

- Té...ényleg? Ki mondta?

- Látták őket. Az asszonyok mondták. Biciklin jöttek...

Gergő a szavába vágott.

- Azon ugyan nem! - A tegnap összetört küllőjű kérekpárokra célzott.

- Ha nem azon, másikon. Ők voltak, bringán hozták, és kész!

- Mit csináltak a gázolajjal? - ezt Petyus kérdezte meg.

- Kiöntöttük.

- Nesze neked természetvédelem! - mordult fel Gergő, a társai azonban túlkiabálták.

- Biztosan gyújtogatni akartak?

- Nem, megitatni velünk, a tegnapi dinnyezabálásuk miatt! - zsémbeskedett Hekus Tóni. - Mondtam, nem: következtettünk. Másként miért hoznak ide gázolajat? És okuk is van rá, nem?

A hat fiú megdöbbenve hallgatott. A csendet végül is Gergő törte meg.

- Jó, jó, de azt miről gondoljátok, hogy a kunyhót akarták felgyújtani? Nagyon súlyos dolog...

- Mert erről a Tarzan-háztól nem tudnak.

- Én azt hittem - motyogta Zsolt -, hogy egy egész életre megszabadulunk tőlük. Megijesztettük őket. Majdnem egy egész zöld dinnyét megzabáltattunk velük, ráadásul kitörtük a küllőket a bringájuk kerekeiből.

- Volt okuk, az biztos - torkolta le Petyus -, de most ne erről szövegeljünk. Nemsokára este lesz, és ők szépen színre lépnek. Hogyan fogadjuk őket?

- Csináljunk nekik díszkaput! - nevetett közbe Hekus Tóni.

- Gyapáljuk el jól őket! - harciaskodott Petyus.

- Ülünk le a fa alá, és beszéljük meg! - javasolta Gergő komolyan.

Így is történt. Majdnem egy óra hosszáig vitatkoztak, mire mindenben megegyeztek.

Az általában ólomlábon érkező este most nagyon gyorsan rájuk köszöntött. Alig végeztek az előkészületekkel, máris nyakukon ült. A nap óriási tüzes korongja az erdő mögé bukott. Az erdő szélén iszonyatos berregésbe kezdett a lappantyú. Tőle az erdei kuvik vette át a hangot, aki a hangverseny folytatását hamarosan a ritkán hallható bagolyra bízta... Az előbb még oly bágyadt mező felfrissült. A szöcskék, a tücskök meg a többi bogár, mintha kárpótolni akarnák magukat az elmaradt délutáni koncertért, élénk ciripelésbe kezdtek.

A fiúk minden erejüket és találékonyságukat a kunyhó védelmére összpontosították.

A támadás, legnagyobb meglepetésükre és ijedelmükre, mégis a kukoricásból érte őket.

Alig sötétedett be, az óriási fa alatt tűz lobbant fel. Sötét volt, messzire ellátszott. Hogyan s kik teheték? Ha a két fiatalember volt, mivel? Mert a gázolajat ellopták tőlük és kiöntötték...

Mégis tudtak a Tarzan-háizról!

A sokszerű pánikhangulatot, a testi-lelki lebénultságukat, Gergő kiáltása oldotta fel.

- Fussunk!

Másodszorra Petyus tért magához, aki máris kezébe kapta a seriff dorongját.

- Hekus Tóni, Zsolt, Zoli és Jancsi tüzet olt, mi elkapjuk őket!

- S a kunyhót ki védi? - riadt fel Zsolt hangja.

- Utána mindannyian visszajövünk! Indulás!

Közben a fa alatt a tűz lángnyelvei egyre feljebb és feljebb kúsztak, hogy alaposan belenyaljanak, megostromolják a dús lombokat. Szemmel láthatóan újabb és újabb száraz lombokat, gallyakat s már éghető anyagokat dobáltak a tűz éhes szájába. A lángok pillanatnyi változásából: elfulladásából és felélénküléséből következtek.

A seriff futott elől, a többiek, dorongjaikkal, fokosakkal felfegyverkezve utána rohantak. Csak a kukoricás szélén álltak meg, ahol a dorongjaikat, a fokosikat a földre rakták. Csúzlikat szedtek elő a zsebeikből. Az elmúlt napokban szerezték be. Zoli és Jancsi ment be értük a faluba biciklivel Brindzik Gyurihoz, aki a csúzli-készítés nagymestere volt. A zsebeik tele voltak apró kövekkel. Köveket raktak a csúzli bőrtartójába, a bal kezeikbe szorították, jobbjakkal felkapkodták a dorongjaikat, a fokosaikat, majd Petyus, a seriff újabb parancsot adott:

- Megállás nélkül, mindaddig lövünk, amíg meg nem akadályozzuk, hogy tovább táplálják a tüzet!

Futásnak eredtek, s miután jól megközelítették a hatalmas tölgyfát, s megfelelő „tüzelőállást” vettek fel, iszonyatos lövöldözésbe kezdtek.

- Potty, potty - potyogott a kő, mint óriási jég szemek nyári zivatar kezdetén.

Néhány métert előrefutottak, megálltak és tovább lőttek. Tehették, mert igen sok kő volt a zsebeikben.

- Potty, potty... csúúú, platty! - hangzott szerte a kukoricásban.

Körülöttük a tűz által felhígított sötétség enyhe szövénye és a felvert porral kevert fülledt levegő, amely valósággal fojtogatta most a torkukat, elsuvasztotta az agyukat, megremegtette a feszülő idegszálakat.

- Potty... potty... csúúú, platty! - potyogott, sivített a kő, csattogtak a csúzik gumijai.

Ezt a különleges félelemmel telített harci zajt, fantomüldözést - mert a tűzön kívül semmit, senkit sem láttak - Gergő komolykodó hangja rebtentette szét.

- Menekülnek. Hallgassátok csak!

Igaza volt. Teljesen jól kivehetően lehetett hallani az egyre távolodó menekülők mindent letipró zörgését, a száradásnak induló kukoricaszár furcsa zizegését.

A seriff újabb döntést adott ki.

- Ketten a tűzhöz: Hekus Tóni, Tomi, a többiek utánam: elkapjuk a gyújtogatókat!

Felettük a csillagos ég lenyűgöző panorámája csillogott. Körülöttük a félelmetes kukoricatenger, mint óriási víz alatti hínártelep, amely minden percben megfojthatja, elnyelheti őket. Távolabb a menekülők vad robaja hallatszott. Mindenholnan képzeletbeli ellenség és veszély leselkedett rájuk. Ez fojtogatta, lebunkózta őket, mert mi lesz, ha meggyullad az egész kukoricatábla! Rengeteg elszáradt kukoricalevél csüngött a szárazon, hevert a földön! Megégnék? Megful-

ladnak a füstben? Merre menekülhetnek, amikor azt sem tudják, hol vannak! Befelé haladnak-e, vagy visz-sza a dinnyetábla irányába?

Néhány perc múlva teljesen váratlanul elcsendese-dett a menekülők robaja.

Petyus a régebben megbeszélte bagolyhuhogás-jellel maga köré gyűjtötte a fiúkat. Mihelyt mind a négyen együtt voltak, a többiekre nem számított, mert ők még az előbb a tűz irányába futottak, eloltani azt, gyorsan rendelkezett. Suttogott, ezért az útjukat elálló kukori-caszárak miatt kissé távolabb állók közelebb furakod-tak hozzá.

- Ezek vagy egéruvat nyertek és kijutottak a kukori-cásból, vagy meglapultak, s várnak. Mi mindenesetre tovább üldözzük őket.

- Hogyan? - vágott közbe Gergő.

- Arra mentek, nem? - Egy irányba mutatott.

- Igaz - bólogattak hevesen.

- Tűz alá vesszük azt a részt, és felverjük őket a rej-tekhelyeikről! Tölts és tüzelj!

Tölteni nem kellett, hiszen mindannyiuknak kezében volt a kővel töltött csúzli, csak löni. S ők lőttek.

- Potty...potty...csúúú, platty...

Miután senki és semmi sem mozdult, Petyus újra megszólalt.

- Állj! Álljunk félkörbe, hogy nagyobb területet ve-hessünk tűz alá!

Gergő szokása szerint megint ellenkezett.

- Hátha távolságon kívül vagy egészen közelben lapulnak.

Még be sem fejezte, a fiúknak máris torkukba ugrott a szívük, ugyanis a közelükben újra megzördült a haraszt.

- Itt vannak! Tűz! - ordított fel elsőként Petyus, mire a többiek azonnal löni kezdtek.

- Potty... potty... csúúú, platty!

Nem sokáig, mert a csúzlijaikat zsebre dugták. Dorongjaikat, fokosaikat a kezükbe kapták, eddig csak útban voltak, a hónuk alatt szorongatták, mialatt lőttek, most magasba emelték, és vadul hadonászva, a zaj irányába futottak.

A levegő fülledt, torokszorongató félelemmel telített, de volt ebben a félelemben bizonyos izzás is: vad romantika, feléledő, ősi vadászláz, amely egyre jobban uralma alá kerítette a fiúkat. Nincs olyan erő, amely visszafoghatná őket!

A kukoricatáblából, mindig a menekülők után futva, a dinnyetáblába jutottak. Ott látták meg őket, a felkelő holdfényben a két menekülő fiatalembert. Ugyanazok voltak, akiket dinnyelopáson értek.

A menekülők tetemes előnyre tettek szert, Petyusék mégis beérték volna őket a sík terepen, ha azok kerékpárra nem pattannak. Kerékpárjuk, a fiúk legnagyobb elképedésére, a krumpliszárok között hevert.

- Hogy ezt mi nem vettük észre! - suttogták lihegően s mérgesen egymásnak.

A krumplítábla között keskeny kocsíút vezetett az erdőbe. A két fiatalember ezen az úton menekült el. Utánuk lövöldöztek. Többször eltalálták őket és a kerékpárjukat, ám megállásra már egyetlen pillanatra sem kényszeríthették. Végül abbahagyva az üldözést, megálltak.

- Ezek jól megetettek bennünket - mérgelődött Petyus.

- Csak azt nem értem, mikor s hogyan surrantak be ide nyílt, sík terepen, bringával! - kiáltott fel nyomban Petyus után Tomi.

Attila eddig hallgatott, most ő is közbeszólt.

- Kilestek bennünket. Meg négykézláb könnyen bejöhetnek.

- Négykézláb, kerékpárral? Ne hülyéskedj már! - fakadt ki Gergő ingerülten. Még mindig bántotta, amiért minap megszöktek előlük ugyanezek a tolvajok.

- Mindegy. Valahogyan, csak behatoltak.

Ha nem is nyugodtak meg, elhallgattak. Magukba fojtották a mérgüket. Ezt a feszültséggel tele csendet Petyus törte meg.

- Mit csináljunk? Visszamenjünk, vagy várjunk?

A Tarzan-házra gondolt, amit a társai azonnal megértettek.

- Szerintem - vágta rá Gergő, de azon nyomban el is hallgatott. Lábujjhegyre állt, hogy jobban lásson. Ez alatt folytatta: - A tüzet eloltottuk. Várjunk, amíg visszajönnek?

A társai is az előbbi tűz irányába lestek, ám nem sokat láttak.

- Állj a vállamra - szólt Petyus Attilára. - Tomi, tarts neki bakot! S nézz jól szét!

Attila, Tomi segítségével pillanatokon belül Petyus vállán termett, noha a felállás kissé nehézkesen ment, és szétnézett.

- Semmit, semmit se látok!

- Akkor eloltották - engedett fel Gergő hangja.

- Nem lehetett komoly tűz...

- Szerencsénkre...

- Kihívják a tűzoltókat, botrány, óriási botrány lett volna!

- Nem csinálhattak nagy tüzet, amikor Hekus Tóniék kiöntötték a gázolajukat.

Ilyeneket kiabáltak. Egészen addig tanakodtak, míg nem a tűzoltó fiúk fel nem tűntek a csillogó holdfényben. A tűhegyen táncoló fiúk eléjük futottak, és nekik estek a kérdéseikkel.

- Semmi! - közölték nagyképűn. - Mire odaértünk, csak a parázs, a pernye maradt utánuk. Azt a sok megszáradt gázt, amelyet nemrégiben huzigáltunk ki, gyújtották meg. Sebtében kaparászhatták össze

- A Tarzan-házba is felmentek?

- Persze.

- Nem tettek benne kárt?

- Semmi, semmi baj nincs. Néhány levél perzselődhetett meg, a létra baj nélkül megúszta, ugyanis az a

másik oldalon csüng alá, nem érhetette el a tűz a vastag fa törzse miatt - újságolták mindannyian egyszerre.

- Megúsztuk! - ujjongott Hekus Tóni

- Hű, de elgyapáltam volna őket! - harciaskodott Gergő.

- Én inkább szégyellem magamat. Nyolc fiú, az tizenhat jó szem, semmit, de semmit nem vett észre? Besétáltak a krumplitáblába, ügyesen eldugták a bringájukat... Mi, ugye semmit sem vettünk észre.

- Bringán menekültek el? - vágott közbe Zsolt.

- Sajnos - közölte Gergő, aki szépen elmondott neki mindent, amit a tűzoltó fiúk ámulva hallgattak.

Petyus így folytatta:

- Ez még csak hagyján! De az a tűz, a tűz, bent a fánál! Nagyon nagy bátorságra vall. Lebecsültük őket. A kunyhónál vártuk őket, merthogy a Tarzan-háizról nem tudnak, mire fel ők szépen besétáltak a kukoricásba.

- A hátunk mögött - toldotta meg Gergő.

Petyus tovább beszélt:

- Ezentúl szigorúbban őrizzük ezt a helyet s azt is!

- És kész! - nevetett fel Hekus Tóni.

Jancsi hátba vágta, mire a nevetés valamennyiükre átragadt. Fiatalos hévvel nevettek, csapkodták egymás hátát.

- Én azért az egyiket csak fejbe trafáltam - dicsekedt Attila. Szeme, mint mindig, mosolygott. Ráadásul most az öröm tüze is fűtötte.

- Az én kövemet sem köszönik meg, az biztos! - tette hozzá Gergő, komolykodón, kissé dörmögve.

- Megugrasztottuk őket...

Kórusban vágták rá:

- És kész!

Körülöttük csend honolt. Az este megszokott mély sötétje helyett a fenn ragyogó hold fényes, ezüst lepelbe burkolta az egész környéket. Az égről két csillag is lehullt. Ki tudja, hol eshettek le! Mellettük dinnyék heverték, meg-megbotlottak bennük...

Ezen az éjjelen óriási vihar szakadt a határra.

Nem orvul támadt. Előbb távolról villámlott, mordult fel az ég alja, aztán mind közelebb és közelebb érve a Tarzan-házhoz, egyszer csak teljes erővel rájuk rontott.

Ketten, Fila Gergő és Kecskés Zoli a kunyhóban, a többiek fent a Tarzan-házban tartózkodtak.

Mire felébredtek, a hátfejű sárkányhoz hasonlatos felhők közvetlenül a fejük felől okádták a villámokat. A határ fölött cikcakkban hosszú fénycsíkok pásztázták keresztül-kasul a széthasadó eget. Farkuk szélvész képében paskolta, zörgette, összevissza ráncigálta a kukoricaszár rengeteget, amely úgy hullámozott, mint a viharos tenger. Ahány csapás, annyi kukoricaszár zörrenés, és a közeli erdőből idehallatszó gallyreccsenés.

Az óriási, sok-sok nagybögőként zúgó szélvihartól letarolt kukoricásra tarajos, sötét felhők haragja ömlött szét eső képében. Az óriási tölgyfa sok vihartól megédzett ágai mély hajladozással kerülgették az ítéletidő óriási csapásait. A letöredező száraz meg nem egészen száraz gallyak levelestől hullottak alá. A szüette óriási törzs, mint beszorult, zsírozatlan fakerék, nyikorgott-jajgatott, dacolt, olykor-olykor mérgesen visszaütött.

A Tarzan-ház karcsú derekú falai részeg sikongással túrték az egyre erősödő, himbáló lökéseket. A fiúk úgy érezték magukat, mintha viharos tengeren hany-

kolódó bárkában kuporognának. Mozgott, ropogott, összelapult, s kitágult, mint a harmonika. Az egyik ilyen „harmonikázás” után az ajtó hirtelen kivágódott. A szélvihar iszonyatos erővel belekapaszkodott, jobbra-balra csapkodni kezdte. Egyszer a házikó falához vágódott, máskor becsukódott. Az ablak eddig ellenállt, de amit a szél nem ért el, megtette a huzat. A kifesztett nejlonhártya széthasadozott.

A fiúk eddig némán remegtek, apró felszisszenésekkel rémüldöztek...

Az egyik hatalmas recsenés s rázkódás után Jancsi nem bírta tovább. Eddig idegesen kuporgott, s hol a trombitát, hol a nagybögőt utánzó szájával riadtan felkiáltott:

- Mindent lesodor! Velünk együtt lesodor a vihar mindent!

Alig fejezte be, Hekus Tóni, tőle teljesen szokatlanul, halálra rémült hangon elordította magát.

A tető nagy részét leszakította a szél. Meglehet, valamelyik nekicsapódott óriási ág sodorta le.

- A tető!

- Húzódjatok odébb! - szólt rájuk Petyus. - Kapaszkodjatok bele a maradék tetőrészbe!

- Nem lenne jobb lemászni innét? - kérdezte meg valaki.

- Hogyan? - esett neki Petyus.

A társai egymás szavába vágva hangoskodni kezdtek.

- Azonnal lesodor bennünket a szél!
- Ezt nem ússzuk meg szárazon!
- Nem hát! Én máris eláztam. - Hekus Tóni csak nem hazudtolhatta meg önmagát.
- Elrepülünk, mint a falevél!
- Végünk van!

Petyus, mintegy ösztönös védekezésésként, túlkiabálta őket.

- Senki ne mozogjon! Kapaszkodjatok meg jó erősen!

Szót fogadtak. Ki-ki mibe tudott, belekapaszkodott.

A villám sűrűn cikázó, fényes íve egy-egy pillanatra nappali fénybe borította a határt. Most, miután már ajtójuk sem volt - az előbbi csapkodás után végleg leszakadt s elrepült, s a tető nagy része is hiányzott - mindent láttak.

- Mi lehet Gergőékkal? - vetette fel két villámlás szünetében Tomi. - Nézzétek! Olyan a dinnyetábla, mint a tenger! Felhőszakadás van.

Közbekiabáltak:

- Úsznak, mint az ürgék! - Hekus Tóni volt az.
- És ha megfulladnak?
- Na találj ki marhaságokat! - dörrentett Jancsira Petyus. - A kunyhó kisebb emelkedésen van. Ha más nem is, ők megússzák!

Jancsi tovább erősködött. Talán a saját félelméről terelte el a figyelmét.

- Szerintem, ugyanúgy, mint mi, ők is veszélyben vannak. Segítenünk kellene nekik!

Hekus Tóni megint közbekiáltott.

- Rendelj helikoptert!

Zsolt túlkiabálta:

- Mi sokkal nagyobb veszélyben vagyunk, mint ők.

Igaza volt Zsoltnak, mert a vihar ebben a pillanatban teljesen kitépte a kezükből a maradék tetőt és messzire sodorta. Így az eső, amely eddig nem mindannyiukra ömölhetett rá, most a hat fiú nyakába folyt. A víz, a fonott fűzfavessző padlón át, mint ritka lyukú szitán, csurgott tovább le a földre.

A fiúk ahhoz a védelmet nyújtó oldalhoz húzódtak, amelyik a fa vastag törzséhez volt erősítve. Itt nagyobb biztonságban érezték magukat, mint odébb.

Valaki - az erős morajlás, gallyrecsegés, kukoricaszár zörgés közepette nem lehetett megállapítani, ki - túlkiabálta a vihart.

- Szerintem mégis jobb lenne, ha lemásznánk innét. Vízben állnánk, igaz, de teljesen biztonságban. Innét minden pillanatban lesodorhat bennünket a vihar! Előbb két madárfészek is lerepült.

Petyus ráordított.

- Ember! Észnél vagy te? Soha nem jutnánk innét le, ebben az ítéletidőben.

Alig mondta ki, a tető után a házikó egyik oldala is leszakadt. Úgy nézett ki most a Tarzan-ház, mint fára biggyesztett, tető nélküli, óriási madáretető. A padló

kissé lefelé hajlott alattuk, amiért, ha nem kapaszkodnak jó erősen, menthetetlenül lecsúsznak a mélybe. Hogy ez is le ne szakadjon, az átnedvesedett lucernát, volt fekhelyüket, meg minden mást, kilökdöstek a lábukkal. Nemcsak a helyzetük, a szemük elé táruló látvány is riasztó volt. Szinte egyszerre szisszentek fel. Letarolt kukoricatáblát, óriási víztengert, menekülő vadállatokat, villámlást, széttöredező sötétséget és szakadó esőt láttak.

- Végünk van! - jajdultak fel szinte egyszerre. Sosem láttak ilyet, ezért e látvány sokkal nyomasztóbbnak tűnt, mint volt valójában.

Petyus mindenkit túlkiabált:

- Lapuljunk szorosan a fához! Ha minden leszakad is, ez a fal teljesen biztonságos. Én magam erősítettem a fához!

Holott, ő maga is tudta: nem az. Csak a társait biztatta, vigasztalta.

Szerencséjükre a vihar nem sokáig tartott. Így, ha nehezen is, úgy kapaszkodtak ebbe az egyetlen maradék falba, mint denevérek a ház kéményébe, ha nem is minden baj nélkül, de megúszták, a több mint riasztó eseményeket.

Mire minden elcsendesedett, pirkadt.

Egymás után ereszkedtek le a létrán. Nagy szerencséjükre az teljesen sértetlen maradt. Bokáig érő vízbe, latyakos sárba toccsantak. Hajuk, ruhájuk merő víz volt. Úgy néztek ki, mint az elázott ürgék. Előbb sor-

ban levetköztek a szemlátomást apadó vízben állva, és kicsavargatták a ruhadarabjaikat. Annyira vizesek voltak, hogy alig bírták visszahúzogatni magukra.

Kukoricás siralmas képpel vicsorgott vissza rájuk. Egyes pásztákban, nem mindenhol, csak ahol a vihar vészés útja végig-végigszántott, a kukoricatövek töből kitörve heverték a vízben. Másokat derékban kapott el a vihar száguldó, mindent összetörő keze, egy-egy szigetnyi részt, nyilván ahol részeges, ihajcsuhajzásos tánca közben körbe-körbe forgolódott, a sárga földig letarolt. A vízből kiálló részeken, ilyet sem láttak még a fiúk, s ki tudja látnak-e valaha az életben, ürgék és hörcsögök lapultak. Odébb elázott bundájú nyulak cammogtak. Teljesen kimerítette őket az éjjel átvonuló vihar. Meg-megálltak, farkasszemet néztek a fiúkkal, majd visszafogott ügetéssel, a viszonyokhoz képest is, méltóságos fejtartással, tovább futottak. Úgy paskolták karcsú lábaikkal a latyakot, mintha sekély vizű tóban gázolnának...

Gergő, a többiekkel együtt, eléjük jött. Bajt sejtettek, azért azonnal elindultak, mihelyt elült a vihar.

- Ti? - kérdezte meg tőle Petyus felemelt hangon.

- Kutya bajunk. Aranyat ér a kunyhó. Hiába lökött az öreg, mégis van esze. Tudta, hová és hogyan kell megépíteni a kunyhót. Viszont ti, amint látom teljesen, eláztatok.

- Mi történt veletek? - esett nekik Zoli, olyan hangon, amint az anyja szokta szidás előtt.

- Leszakadt a Tarzan-ház. Előbb az ajtó vitte el a szél, utána a tetőt kapta le a fejünk felől, majd a falak következtek. Az aljából is csak annyi maradt, amelyen úgy, ahogy meghúzhattuk magunkat. Holnap kezdhetjük újjáépíteni az egészszet! - felelték egymás szavába vágva.

A továbbiakban is erről folyt a szó.

- Érdekes erre a rövid időre?

- Beszéljük meg előtte alaposan!

- Ennyit megér, nem?

- Szerintem ne építsük újjá!

- Olyan, de olyan romantikus volt!

- Mindenüvé elláttunk. Alattunk a végtelen kukoricatábla, úgy hullámozott a szélben, mint a tenger.

- Az morajlik, ez meg zörgött, ám annak is, mindennek vége. Nézzétek meg: hogyan néz ki most!

- Nekem legjobban az a sok vad tetszett. Őzek, és mennyire közel merészkedtek hozzánk! Nyulak, és az a sok madárfészek fenn a fán, alig karnyújtásnyira tőlünk! - ábrándozott valaki, semmit sem adva az előbbi szomorú felhívásra.

A kunyhó felé ballagtak, mialatt beszélgettek. Nemcsak a kukoricatábla, a dinnyeföld is vízben úszott még, noha sokat apadt a víz, mióta elállt az eső. Mint ezernyi bója a Balatonban, úgy néztek ki most a hatalmas görögdinnyék.

- Maradjunk a kunyhóban. Szerintem az őseink sem egyeznének bele, hogy ezek után a fán lakjunk, noha

el is titkolhatnánk előlük, ám biztosan megtudnák. - Mindezt Hekus Tóni javasolta, amelyhez némi szünet után ezt is hozzátette: - Ilyen vihar szerintem nem lesz többé. Ha a kunyhó ezt kibírta, a többit vígan kiröhögi.

- Mondtam - vágott közbe kissé ingerülten Petyus -, beszélünk róla! A banda összeül és dönt. Addig törjétek a gógyitokat!

A dinnyetábla és a környéke, a szörnyű vihar után, sűrű, nehéz ködben úszott. Minden beleveszett a szitáló, őket körülvevő tejszerű felhőkbe. A fák a bokrok, a kukoricaszárok, az erdő távoli rengetege, még a földön heverő krumpli- és dinnyeszárok is.

Nyár volt, ezért ez a páraszerű köd nem sokáig tartotta magát. A reggeli nap mindent áttörő fényei, amelyek az óriási vihart is szinte sértetlenül átélő, ősi tölgyfa mögül bújtak elő, mindent, a párát és a vizet is, eltüntetett a színről.

Egy óra múlva minden, a fiúk kitergetett ruhája is megszáradt.

A fiúk végül is nem építették újjá a Tarzan-házat. Ezentúl a bulgár kunyhóban aludtak mind a nyolcan. Ettől függetlenül továbbra is átjártak az öreg, ősi tölgyfához. Anti bácsi, a vadőr javaslatára takaros vadetetőt tákoltak össze az összeszedett, épségben megmaradt részeiből a patak partján, nem messzire az úttól.

Ezekben a napokban minden idejüket a dinnye kötötte le. Folyamatosan érett. Naponként kétszer szállítottak, egyszer a pesti piacokra, máskor a felvásárló helyre. Szedését, mivel az asszonyoknak mostanában a krumplitáblában akadt sürgős munkájuk, újkrumplit ástak ki, szedtek fel, Tamás bácsi irányításával a fiúk végezték.

Úgy megszokták az öreget, mint saját nagyapjukat.

Nemcsak leszedték a dinnyéket, hanem kupacokba hordták ki az út mellé, ahonnét két teherautó vitte tovább. A fiúk a rakodásnál is segítettek.

Ez a munka délutánonként négy óráig is eltartott. Igaz, délben jó hosszan, általában egy s két órát is pihenhetek.

Négy óra után örködtek.

Ebben az időben főleg az idesompolygó gyerekek kísérleteztek lopással. Néha, mint a méhek, rajokban jártak, nemcsak a faluból, a környező, közeli településekről is a dinnyésbe. Alig győzték elzavarni őket.

Esténként, sokszor a mezőőr is velük maradt, sőt olykor-olykor Tamás Bácsi is besegített nekik...

Petyus, a megfeszített, megterhelő munka ellenére is, úgy osztotta be őket, hogy ketten-ketten hazaugorhassanak a szüleikhez.

Éjjelenként viszont teljesen magukra maradtak. Kettesével váltakozva vigyáztak a dinnyére, ami azt jelentette, hogy ketten vigyáztak, a többiek aludtak. Három óránként váltogatták egymást.

Két, több elemes, erős fényű elemlámpájuk is volt, amelyek fényével, autólámpaként, különböző irányokban, rendszeresen körül-körülpásztázták az egész dinnyetáblát. Töre, fokosa, vagy dorongja mindenkinek volt.

Ezen az éjjelen Hekus Tóni riasztotta a bandát.

- Lopják a dinnyét! Gyertek gyorsan!

Szép holdvilágos éjjel volt. A hold sárga fénye mindent beezüstözött. A földeken heverő dinnyetövek szétterülő karácsonyfa-díszeknek tűntek. A dinnyék óriási, aranyozott dióként hatottak. A közeli erdőt gyémánt hegyoldalnak, a kukoricatáblát óriási leterített aranypalástnak vélték. A sejtelmesen szétterülő árnyak mindent átölelő karja egészen a távoli útig nyúlott, amelyet most nem útnak, hanem hosszú sárga fénysugárnak képzeltek. A kukoricás szélén három ezüstnyúl ágaskodott. Meglehet, azon tanakodtak, hogy a kukoricát vagy a dinnyét válasszák-e, esetleg átugorjanak a túloldali káposztaföldre. A lucernásban

őzek legeltek. A boglyákat elhordták, ezért a tekintet a végtelenségig elcsúszna, ha bele nem ütközne a homályba bújó, mégis olyan éles körvonalú patakparti óriási nyárfákba.

A tolvajok a patakot átívelő kőhíd felől érkeztek. Lovas kocsival jöttek. Hárman voltak: két férfi és egy, a dinnyecsöszökkel majdnem egyívású gyerek.

Petyus, a seriff intésére, megbeszélésük szerint, félkörben közelítették meg őket. Mire odaértek, a tolvajok már eléggé mélyen bent álltak a dinnyetáblában. Kocsijukat az útszélén hagyták. Annyira elmélyültek a dinnyék kiválogatásában, hogy a csendben odalopódzó fiúk egészen megközelítették őket. Le-lehajoltak, megmegpaskolták az útjukba akadó dinnyéket. Amelyiket érettnak vélték, egyszerűen letépték.

Tamás bácsit a hideg is kirázná, ha most meglátná őket. Mert nála a dinnye csupasz lecibálása több, mint vétek, az állatkínzáshoz hasonló bűncselekménynek számított: - Csak késsel, késsel, fiaim, mint a tyúk nyakát! - Mindig ezt mondta nekik. Ezek kissé megemelték a dinnyét, majd rátapostak az indára és egyszerűen letépték.

Csak akkor figyeltek fel: igyekeztek, mert jól tudták, lopnak, s minél több dinnyét akartak letépedezni, amikor a fiúk már egészen közel értek hozzájuk. Igaz, nagyon vigyáztak, hogy ne csapjanak zajt, mert ha korán felfedezik őket a tolvajok, könnyen elillannak, ők pedig szerették volna nyakon csípni mindannyiukat.

A két tolvaj lába néhány tétova, hátráló mozdulat után a földre gyökeredett. Nem így a velük egykorú fiú, aki felmérve a helyzetüket, azonnal a lovas kocsihoz futott.

- Lopnak. Lopnak! - rivallt rájuk Petyus.

A tolvajok hamarosan magukhoz tértek első meglepettségükből. Jól látták, hogy csak néhány serdülő fiúval állnak szemben, ezért nekibátorodottan vágták rá:

- Jól látjátok.

Szemmel láthatón felbátorodtak. Ennek ellenére elgondolkoztak. Mert igaz, gyerekek, viszont nyolcan vannak, és eléggé erőseknek, bátraknak látszanak, nem beszélve a kezeikben szorongatott fokosokról, dorongokról. Talán odébb is állnak - ezt a fiúk a tolvajok tétova hátrálásából tételezte fel, ha az előbbi suhanc vissza nem tér. Két vasvillát és egy kaszaszerű alkalmasságot hozott magával, melyeket, mármint a vasvillát és a kaszát, sebtében a két elámuló tolvaj kezébe nyomott. A másik vasvillát magának tartotta meg.

A férfiak erre észrevehetőn megbátorodtak. Petyusékat nagyon váratlanul érte ez a fordulat, meghátrálásra mégis egyetlen pillanatig sem gondoltak. Néhanyan, minden eshetőségre készen, úgy, hogy a tolvajok jól láthassák, kioldották a törtartójuk patent kapcsolóját. Botjaikat, fokosaikat védekezésre készen a magasba emelték.

Petyus, a seriff kilépett a sorból. És az előbbinél sokkal határozottabban rájuk kiáltott.

- Azonnal hagyják el a dinnyetáblát!

- Miért? Kik vagytok ti? - kérdezte meg a bajszos, de alacsonyabb férfi furcsa hangon, nem annyira kíváncsiságból, inkább kihívásból.

- Dinnyeecsőszök - vágta rá a fiúk egyszerre.

- Hm...

Sokáig hallgattak. Ez alatt a kínos hallgatás alatt kölcsönösen felmérték a helyzetet. Azok hárman, ők nyolcan voltak. Igen ám, de három közül kettő felnőtt, négyágú vasvillával és rövid pengéjű kaszával rendelkeztek. És ott volt a vakmerő fiú is, aki vasvillát szorongatott a kezében. Igaz, náluk is van: négy fokos, négy bunkósbot és törkés mindnyájuknál... Ezt a kölcsönös felmérést a tolvajok a fiúk meghátrálásának vélték. Talán igazuk is volt, mert Petyus, mint a banda seriffje, nem mert a fejével a fiúk felé inteni, ugyanis ez az intés egyöntetűen a támadás megkezdését jelentené. Nemcsak a tolvajoktól félt, a felelősség nyomta a vállát: mindenre elszánt tolvajokkal állnak szemben, akik talán szemrebbenés nélkül leszúrnák őket, vagy beléjük vágnák a kaszájuk kikalapált, kifent pengéjét.

Az előbbi bajszos férfi kissé megenyhült mozdulatokkal szúrta hátra, a kocsi mellé a vasvilláját, mintegy jelezve ezzel, hogy ő máris elásta a csatabárdját. Egy feltétellel, amelyet azonnal közölt is velük:

- Feldobunk a kocsinkra néhány dinnyét. Mi az ahhoz - körbemutatott - a rengeteg dinnyéhez képest! Aztán eltűnünk innét! Gilt?

- Nem! - vágta rá, határozottan Petyus. - Lopnak. Ezt pedig nem úszhatják meg szárazon!

- Márpedig mi elviszünk néhányat!

Ezt a társa, a magasabb, sima képű jegyezte meg. Mind a hármuk fején volt kalap, zakó kettőjükön, csak ő állt előttük ingujjban.

- Úgy beszélnek, mintha maguké lenne a dinnyetábla - szájjalt vele tovább Petyus.

- A tiétek? - vágott vissza ingerülten a vasvillát szorongató fiú.

- Nem, a gazdaságé, akinek az alkalmazottai, dinynecsőszei vagyunk.

Az előbbi fiú közelebb lépett. Talán rájuk is ront, ha az egyik férfi nem csillapítja: Maradj! - Felemelte a kezét és eléje tartotta. Mire az, ha nem is lépett vissza, megtorpant, de tovább kiabált:

- Ha közelebb léptek, azonnal belétek döföm a vasvillámat!

Hangja egyszerre kajánul és fenyegetően hangzott.

Petyus visszalépett a banda tagjaival egy sorba. Eközben válaszolt, fokosát mindvégig ütésre készen tartotta.

- Viszont titeket a fokosaink és a dorongjaink vernek agyon, ha el nem mentek. Egyetlen tapodtat sem hát-rálunk!

- Nem félünk tőletek!

- Azt hiszed, mi bemajréztunk? - vágott vissza Petyus.

Gergő, szokásához híven megtoldotta. Egyébként most először szóltak közbe a fiúk.

- Négy fokos, négy dorong, nyolc törkés, két villa és egy kasza ellenében. Gondolkozzál már, ha nehezedre esik is, te kis hülye!

A fiúnak címezte, de a felnőtteknek is szólt.

Gergő után többen is bekapcsolódtak a szópárbajba. Még tovább tartott volna, ha Petyus le nem inti őket. Nem a kezével, a hangját emelte fel.

- Legyetek nyugodtak, pontosan megszámloljuk hány dinnyét loptok el!

A bajuszos közbevágott.

- Nem lopunk mi, fiam! Csak elviszünk néhányat. Itt van, nekünk meg nincs.

- Vegyen a piacon úgy, mint mások!

- Ahhoz, hogy vehessünk, valamit eladnunk is kellene. Mert a piacra kétféle ember jár. Az egyik vesz, a másik elad. Mi ezt az utóbbit komáljuk, gyerekeim!

Petyus rákiabált.

- Holnap bejelentjük magukat. Azon kívül, hogy ki kell fizetniük a dinnye árát, meg is büntetik magukat.

- Hacsak - egészítette kis Gergő -, el nem húzzák innet azonnal a csíkot!

- Azt sem tudjátok, kik s hova valósiak vagyunk! - kiáltott vissza megint a kamasz fiú. Mást is mond, ha felnőtt társa le nem torkolja:

- Elhúzzuk, persze, hogy elhúzzuk a csíkot, ha felraktunk néhány dinnyét.

Azzal, mit sem törődve velük többé, lehajolt és letépett egy óriási görögdinnyét.

A két férfi szedte, a fiú hordta. Ennek előtte a fiú is az előbbi férfi - ki tudja ki lehetett neki: apja-e, rokona - villája mellé, ugyancsak földbe szúrta a vasvilláját, a sima képű, fiatalabb férfi, pedig melléje dobta a kaszáját.

Petyus közelebb intette magához a fiúkat.

- Mindent hallottatok, mindent láttok. Elszánt emberek - sustorogta a köréje álló fiúknak. - Egymagam nem vállalhatok felelősséget, viszont, ha ti is akarjátok, megtámadhatjuk őket.

- Mi az, hogy akarjuk-e! - bugyogott Gergő szájából, a kapásból odadobott válasz. Tovább mondja, ha a mellette lévő fiú meg nem rángatja a kezét.

- Szégyen lenne, mindenki körberöhögne, cukkolna bennünket, ha visszakoznánk!

Tőle Tomi vette át a szót.

- Mindent, a veszélyt is magunkra vállaltuk.

Zsolt gondterhelten vakargatta meg a fejét. Bármilyen is volt a helyzet, Hekus Tóni csak nem állhatta meg szó nélkül: - Ez megint rühös. - Ám az, mit sem adva rá, gyorsan hozzátette:

- Ez is benne van a pénzünkben.

Rendkívül idegesek voltak, összevissza sustorogtak, mocoogtak. Petyus felemelte a kezét, mire mindenki elhallgatott.

- Körbefogjuk őket! - rendelkezett gyors szavakkal, ám máris megtorpant. - Ne... ne körbe, csak félkörbe, hogy legyen merre elmenekülniük, mialatt kiszorítjuk őket a dinnyetáblából. Mert ha lehet, a verekedést kerüljük el. Tudjátok, mit jelentene ez?

- Leszúrhatnak bennünket - vágta rá Tomi. Lábai szokása szerint mozogtak. Izgalmában az előtte heverő dinnyét rugdalta.

Petyus rábólintott, majd folytatta:

- Ha lehet, kettesével álljunk egymás mellé. Aki felé szúrnak, ugorjon el, a térd pedig üssön! Bár, a villákat, a kaszát... Szóval álljuk el az útjukat, hogy azok a hátunk mögé kerüljenek!

- Mindegy, hová üssünk? - szólt közbe valaki idegesen.

- Fejbe, hogy ne sántuljon meg - vágta rá Hekus Tóni a maga módján.

A hold egy kis felhő mögé bújt. - Most! Indulás! - adta ki a parancsot a seriff, mert Petyus most, ide a kora, oda a kora, hivatala magaslatán állt.

A fiúk szétrebbentek, s félkört vontak a három tolvaj köré.

Miszl Jancsi párja Hekus Tóni lett volna, ám hiába leste, kereste a szemével, igaz, nem sokat látott, sehol sem találta. A nem messze lévő Tomihoz lépett, ő mellette Zsolt állt, és a fülébe súgta:

- Hekus Tóni elszelelt.

- Bemajrészott?

- Gőzöm sincs. Nézem, keresem, ő sehol...

- Menj egyedül, csak kissé hátrább! Majd szemmel tartunk!

Miután a banda tagjai csatasorba verődtek, Petyus a megütközött, némán őket leső tolvajokra kiáltott.

- Ki a dinnyésből!

A két férfi, látva a fiúk elszántságát, riadtan hátrább lépett. Mert azok, ha lassan is, de lépésről lépésre közeledtek feléjük. Mint a régi filmekben a katonák. Előre szegezett szuronyokkal. A levegőben láthatatlan dob pergett, kürt harsant, s éles vezényszó csattant.

Holott valóban sem dob, sem kürt, sem vezényszó nem hangzott fel, csak békabrekegés és tücsökciripelés, meg az erdőből idehallatszó kuvikolás volt hallható.

Az előbbi három nyúl régen eldöntötte az irányt. A fénylő szőrű őzek eltűntek a lucernásból. Most a kukoricásban zörögtek, amely zörejt az izgalom kolompolásá erősítette a fiúk éles fülében.

A tolvajok néhány bizonytalan hátráló lépés után hirtelen megálltak, majd, ledobva a kezükben lévő dinnyét, a villájukat, a kaszájukat keresőn, igen muris látványt nyújtva, összevissza forogtak, a most újra felvirító holdfényben.

Hiába, nem találták.

Petyus újra rájuk kiáltott.

- Ha nem távoznak önként, támadunk! Másodpercenként egy-egy lépéssel közeledünk!

- Egyenként kapunk el benneteket, s tudjátok mi lesz akkor?

- A többiek agyonverik magukat, ha mégis életben maradnának, akasztófán végzik. Gyerekek vagyunk és dinnyecsőszök. Maguk ketten felnőttek, s tolvajok!

S a fiúk, ha lassan, ha remegőn is, csak közeledtek feléjük, amiért egyre jobban összeszűkült a három tolvaj körül a félkör. Petyus józan szavai valósággal fejbe verték őket. A villájukat s a kaszájukat, hiába keresték a szemeikkel, a lábaikkal túrva maguk körül az indákat, nem találták. Egyébként, hiába világított a hold, nagy a határ, a szétterülő fényesség korán reggeli pirkadásnyival sem ért fel.

Nem sokáig dacoltak: szégyen a futás, de hasznos jelszóval, minden átmenet nélkül, semmivel, senkivel sem törődően, a kocsijuk felé menekültek.

- Hurrá! - tört fel a kiáltás a fiúk torkából. A mindig komoly Gergő meg a társai, lelkesedésüktől nekibuzdulva, fokosaikkal, dorongjaikkal hadonászva, ha Petyus nem állja el még idejében az útjukat, utánuk vetik magukat.

- Maradjatok veszteg!

A tolvajok ez alatt felugráltak a kocsijukra, és gyorsan a lovak közé csaptak az ostorukkal.

A lovak megugrottak, felnyerítettek és rohanni kezdtek.

Zsolt utánuk kiabált.

- Nyolc dinnye volt. Megolvastam! - Holott nem olvasott ő meg semmit, alig látott, hallott az idegességétől.

- Mindenért megfizetnek - toldotta meg Hekus Tóni, akit Zsolt ugyancsak megbámult.

- Ezt kár volt mondanod - jegyezte meg Gergő, a távolodó kocsni után lesve, majd kissé letörten ezt is hozzátette:

- Ha nem is teljes kudarc, ám hogy kik voltak...

- De lekonyultál - nagyképűsködött vele Hekus Tóni, mialatt felmutatott valamit. - Egyikük a kezemben van, ne félj, köpni fog!

Egymás szavait túlordítva ordították:

- Személyi igazolvány!

- Csak nem az övéké?

- Honnét szerezted?

Hekus Tóni csak azután felelt, miután alaposan kiélvezte a személye köré fonódó dicsőséget.

- Mielőtt csatasorba álltunk, én voltam legközelebb a kocsnihoz. Az ülésen egy zakót pillantottam meg. Oda lopóztam és szépen elcsentem. A belső zsebben volt. Utána a villákat s a kaszát kihúzgáltam, felvettem s bedobtam, arrébb a nagy fű közé. A hold szerencsémre alaposan besegített, éppen akkor bújt be az egyik kis felhő mögé.

Petyus egyik kezével átvette, másikkal Hekus Tóni vállára vert.

- Te vagy a legbátrabb, s neked volt a legtöbb eszed. Reggel átadjuk Utasi Pista bácsinak, ő feljeleni őket.

- Azt hittem - veregette meg a vállát Zsolt is, bocsánatkérően lesve rá -, hogy bemajréztál. Ezután Petyushoz fordult: - Jó mondtam, mi? Megfizetik.

- Hónapokig járhatunk a tárgyalásra - jegyezte meg ellenkezően Gergő, mert ő most sem tagadhatta meg önmagát.

- Ez is benne van a bérünkben, nem? - vágta rá Hekus Tóni nagyvonalúan, majd ezt is hozzátette: - Ott biztosan nem lesznek majd ilyen nagyképű legények, bár, ami azt illeti, előlünk is megfutamodtak.

Hekus Tóni szavai fénylettek. Nem csoda, az éjjel hőségnek érezte magát. Mindennek jegyében viccesen hátba verte Zsoltot.

- Most nem vakarod a fejed?

- Ne hülyülj! - vágta rá ő.

Tomi hirtelen elgáncsolta Hekus Tónit, aki hasra esett, amin a társai jót nevettek.

Hekus Tóni nem sértődött meg. Felállt, leverte magáról a port, és a többiekhez fordult.

- Ez a hülye meg állandóan rugdos valamit, mint a ló, azt hiszed, az én lábam is kő?

Ő is el akarta gáncsolni Tomit, de nem sikerült.

Petyus előre indult. A többiek követték. Mialatt ballagtak, a hold nemcsak a dinnyéket, őket is becsomagolta a mindent egybeolvasztó ezüstburkába.

Augusztus vége volt. A reggelek késtek, az esték korábban kopogtattak. Azután az emlékezetes, óriási vihar óta egyetlen csepp eső sem esett. A föld teljesen kiszáradt. Cserepes s repedezett volt. A nappalok rekkenő forrók voltak, mégis ebben a nyárvégi kánikulába már az ősz sejtelve is belelopódzott. Az egyre másra vonuló madarak hátán ülve indulásra figyelmeztette a gólyákat, akik egyre nagyobb és nagyobb csoportokba verődtek a lucernásban...

A levegőben különös hangok úsztak: az a sok furcsa madárhang volt, amelyeket eddig sosem hallottak.

Hekus Tóni irányításával egyre s másra fogdosták az ürgeket meg a hörcsögöket. Ezt a következőképpen tették: Erős fűzfavesszőket nyestek. A vastagabb végét kihegyezték és a földre szúrták. A vékonyabb végét lehajtották, s nem messzire a lyuktól, csak annyira, hogy vissza ne pattanjon, ugyancsak a földre erősítették. Erre vékony drótból hurkot erősítettek és közvetlenül a lyuk szájára illesztették. Ha az ürge vagy a hörcsög beleakadt, a drót megrándult, mire a meghajlított fűzfa kiszabadulva a földből, felpattant és magával rántotta a levegőbe a vergődő állatot is...

Kegyetlen dolog volt. Az orvvadászoktól lesték el. Csak Ősz Anti bácsi, a mezőőr figyelmeztetésére és korholására: az ürge és a hörcsög, hasznos, kiveszőfélben lévő állat, ezért védett, hagyták abba!

A dinnyét kisebb-nagyobb megszakításokkal állandóan szedték, hordták az útszélére kupacokba - attól függően, hogy melyik milyen nagy -, egymás kezébe dobálták vagy adogatták. Még aznap el is szállították.

Zoli és Gergő a teherautón álltak, mert a felrakodásnál is segítettek, Gergő kezéből az egyik nagy dinnye véletlenül visszaesett a földre. Tamás bácsi, aki állandóan a dinnyetáblában tartózkodott és velük együtt dolgozott, olyan mozdulattal ugrott oda, hogy a fiúk hátán még a hideg is végigfutott. Ám az öreg, legnagyobb meglepetésükre, egyetlen szóval sem szidta meg őket, sőt rájuk nevetett.

- Nulla, nulla öt, széthasadt a tök.

A feje búbját vakargatva a gyerekekre pislogott zsíros kalapjának széles karimája alól.

- Nem is annyira poshadt, mintha még egyszer poshadtabb lenne. Mert ez bizony - bökött a szétrepedt s a földön heverő dinnyére: túlérett. Meglékoltatják és visszadobják. No - kaszált a gyerekek felé -, elfáradtak, tíz perc pihenő. Csapjatok földhöz egy másikat és tömjétek tele a hasikat!

Azok huzakodtak. Ilyeneket mondtak:

- Nem kell!

- Lassan látni sem szeretem, megcsömörültem a dinnyétől.

- Unjuk már a dinnyét, Tamás bácsi!

- Ha sajttá változna, talán...

Az öreg beléjük fojtva a szót, tovább szőtte gügye rímeinek rövidke pókhálóit.

- Igaz a dinnye csak víz, de többet ér, mint a tejbegrízt!

Nem véletlenül találta ki, a gyerekek aznap tejbegrízt kaptak ebédre. Enyhe gúnyjal mesélték el neki, mert ő nem a majorban ebédelt, hogy mindannyian otthagyták. Ezelőtt sosem főztek tejbegrízt. Ma is gulyásleves volt a menü, hozzá egy-egy bukta, ám a szakácsnő elszámolta magát, kevesebb buktát süített. Ezért történt meg, hogy a gyerekek részére, kapkodón tejbegrízt készítettek.

Tamás bácsi gyakran mondott ilyen mókás rigmusokat, amin a gyerekek minden esetben jókat nevettek. Néha fel-felkacagva órákig emlegették egymás között. Most éppen csak mosolyogtak.

- Nagyon lekonyultatok - jegyezte meg Tamás bácsi, hosszan fürkészsze az arcukat. - Mi történt veletek?

- Holnap szeptember elseje. Délután évnyitó, másnap rendes tanítás - felelte Zsolt, élénk fejkargatása közben.

- Nem szerettek iskolába járni?

Hümmögtek-hámoztak, végül megint Zoli nyögte ki a választ.

- Itt jobb volt, sokkal jobb volt, Tamás bácsi.

Az öregember erre váratlanul rájuk kiáltott.

- Holnap kezdődik az iskola, ahol jókat tanulhatsz, koma! Ez itt viszont dinnyetábla, mars vissza a teherautó platójára!

Miután a gyerekek egymás után felkászálódtek, elfoglalták előbbi helyeiket, s újra dolgozni kezdtek, az öreg még nézte őket egy ideig, ezután erősen a lelkükre kötötte, hogy jól tanuljanak, és néha látogassák meg őt, sorban elköszönt tőlük.

Kézfogás közben kérdezte meg Petyustól:

- Nos, seriff, állítólag te mindentudó vagy. Meg tudod-e mondani, melyik tantárgy a legnehezebb?

Az segélykérőn lesett a társaira, akik egymás után vagdosták rá:

- A kémia.
- Nekem a matek.
- A fizika sem kutya!
- Az orosz
- Mindegyik.

Tovább sorolták volna, ha az öreg csendet kérőn fel nem emeli a kezét.

- Egyik sem. Az iskolába járás, az a legnehezebb, gyerekeim! - Nevetett, a maga elnyújtott kríkogó hangján, dupla röhögésre készítette a gyerekeket, még akkor is, amikor megfordult és sietve faképnél hagyta őket.

A majorba sietett, ahol, amint már jóval ezelőtt bejelentette, dolga akadt.

A fiúk megállás nélkül dolgoztak. Csak estefelé hagyták abba, amikor is a kunyhó elé telepedve tűzgyújtáshoz készülődtek.

Utasi Pista bácsi most is, mint mindig motorral érkezett. Váratlanul tűnt fel, ami nagyon meglepte a gyerekeket.

- Találjátok ki, mennyit kerestetek? - kiabálta feléjük már messziről.

- Fogalmunk sincs - vágták rá többen is, ki-kit megelőzve, utánozva, hirtelen felkorbácsolódott, bizsergő érdeklődésük közepette. Mert a hír lehet kedvező, de okozhat csalódást is.

- Közel húszezret, de ebben még nincs benne a mai teljesítményetek.

A fiúk, mint a focisták a berúgott gól után, hirtelen összeölelkeztek. Egyszerre ugráltak és kiabáltak: Hurrá! Ezután elengedték egymást, kezüket ökölbe szorították, magasba emelték és boldogan megrázták.

- Éljen, éljen!

Utasi Pista bácsi szokása szerint nem szállt le a motorjáról, mert most is, mint mindig sietett. Nem is maradt sokáig. Egy ideig még élvezte a fiúk kitörő örömet, aztán berúgta a motorját.

- Reggel vagy bármikor, mert hallottam, holnap évnnyitók lesz, nyolc óra után felvehetitek a fizetéseket. Koltai nénit keressétek a pénztárban! A dinnycsőszséget Ősz Anti bácsi veszi át tőletek egyelőre!

- Ezután is kijárhatunk délutánonként? Nem pénzért, csak úgy. Vagyunk a dinnyére, és segítünk is, ha kell!

- És a tanulás? - vágott közbe Utasi Pista bácsi.

- Első héten ismételnék, utána is kevés leckét kapunk fel egyelőre, és kint is tanulhatunk.

- Gyertek csak. Dinnyét, amennyi belétek fér, tudjátok...! - S azzal elviharzott.

Miután elment, a gyerekek meggyújtották a tüzet. Körülülték. Viselkedésükön látszott, valósággal lerítt róluk, mennyire feldobta őket a vártnál magasabb keresetük. Valamennyi mozdulatokon érződött, hogy nagyon örülnek.

- Mire költjük el ezt a sok pénzt? - kérdezte meg naivan Kecskés Zoli.

Mintha a többiek gondolatát mondta volna ki, a fiúk élénk beszélgetésbe kezdtek:

- Osszuk szét! Kinek-kinek mennyi jut - javasolta heves gesztikulálás közben Tomi. És nevetett, mint mindig. A zsörtölődésre hajló Zoli rá is szólt:

- Azért nem kell vihogni!

- Nem vihogok - vágott vissza Tomi.

A társai nem értettek egyet Tomi javaslatával. Ilyeneket mondtak:

- No...no!

- Gondolkozzunk rajta!

- Szerintem alaposan meg kell fontolnunk!

- Tegyük be az OTP-be, jövő nyárig, de takarékbélyeget is vehetünk rajta! - ezt Zoli javasolta, mély zstörtölődő hangon, mintha azon mérgelődne, hogy olyasmin vitatkoznak, ami magától értetődő.

- Igaz is! Úgy beszéltük meg, hogy országjáró kirándulásra megyünk jövő nyáron - komolykodott Gergő.

Petyus, szabályszerűn jelentkezett. Mire a többiek azonnal elhallgattak.

- Ennyi pénzre nem számítottunk. Legalábbis engem teljesen váratlanul ért.

- Ez az összeg biztos? - gyanakodott Gergő. - Másfél hónapig dolgoztunk. Ez a beígért ötszáz forinttal szemben fejenként kétezer forintnál is több lenne. Mert nyolcszor kettő, az tizenhat... Kétezer ötszáz. Igaz: éjjelezés, többletmunka... Egyszóval én: ezer, legföljebb ezerötszáz forintra számítottam fejenként.

- Csak ennyire? - csodálkozott rá Hekus Tóni, mint ha ő valaha is többre gondolt volna.

- A diákokat, általában a gyerekeket nem nagyon fizetik meg. Gondoljatok csak a paradicsomszedésre! Két hétig szedte az osztályunk tavaly. Az első helyen végeztünk, mégis a háromnapos kirándulásunk felét is alig fedezte. Hajtottunk, száraz kaján éltünk... Szüreteléskor pedig napi húsz-negyven forinttal verték ki az osztályunk szemét, holott nyomtuk a gombot akkor is.

- Szóval - vette vissza a szót felemelt hangon Petyus Tomitól - fejenként felmarkolunk kétezer ötszáz forintot. Egy részét szétosztjuk egymás között, a többit ta-

karékba tesszük. A mai keresetünkből... - habozott. Mondja-e, sem, végül csak kívágta: - Terus néni szep-temberben lesz... Hány éves is lesz, gyerekek?

- Szerintem - vágta rá Jancsi - kilencvenvalahány.

- Öreg, öreg, de ennyi azért még nincs! - töprengett Gergő.

- Legyen, amennyi! - fojtotta bele a szót Petyus. - Veszünk neki tortát, rá mit tudom én hány gyertyát! Ismeritek, olyan pici, vékony gyertyákat...

- Honnét tudod, hogy most lesz a születésnapja? - kérdezte meg igazi kíváncsisággal Jancsi.

Hekus Tóni váratlanul rámordult:

- Ez megint trombitál a szájával!

Jancsi mit se törődve vele, válaszolt:

- A nyáron említette, amikor behordtuk a szenét.

- Mennyire gyorsan hazavágtuk azt a harminc mázsa szenet!

Gergő kihúzta a derekát, izmait megfeszítette.

- Van itt muszkli. Nézzétek csak!

- Úgy beszélsz, mintha mi ott sem lettünk volna.

Nemcsak te dolgoztál - önérzeteskedett Jancsi.

Váratlanul Hekus Tóni felé fordult, és pam-pamozni kezdett a szájával.

- Nem röhögsz?

Tomi túlkiabálta:

- Mivel mennénk az országszéli túszerződés felé?

- Bringán. Így beszéltük meg, nem igaz? - jelentette ki Hekus Tóni.

- Nekem nincs bringám - sajnálkozott csendes szégyenkezéssel Zsolt, miközben megvakargatta a fejét. Valamivel később ezt is hozzátette: - Nem is lesz egyhamar, mert házra spórolunk.

Petyus felállt. Néhány pillanatig izgett-mozgott, majd a fiúkra szól.

- Aki egyetért azzal, hogy a torta helyett Zsoltnak egy... egy, mindegy milyent bringát vegyünk, emelje fel a kezét!

Zsolt, hol elfehéredett, hol elvörösödött, idegesen rángatódva, kézzel-lábbal tiltakozott. Ám megszólalni se nem tudott, se nem maradt lehetősége, mert a fiúk buzgón, szinte egyszerre lökték fel a magasba a kezeiket.

Zsolt szégyenlősen lehajtotta a fejét, szemét lesütötte, annyira elérzékenyült, hogy majdnem elsírta magát. Hosszabb időbe telt, mire a győzedelmesen őt leső társai büvkörében, erőt véve magán, végre elrebegette:

- Köszönöm, de nem fogadom el.

- Megszavaztuk - kiabált rá az egyébként is mosolygós képű Attila, tőle szokatlan hévvel.

- A banda döntése mindnyájunkra, rád is kötelező! - tette hozzá Jancsi, lerázón, némi fiatalos dölyffel.

- Két feltétellel elfogadom - adta meg magát, sorsába beletörődötten, némi benső melegséget kisugárzón Zsolt. - Egy használt bringa legyen!

Még be sem fejezte, Tomi máris közbevágot:

- Brindzik Gyuri három sebességváltós, versenybringája eladó.

- Mennyiért adja? - suttogta Zsolt.

- Biztosan nem drágán. Nekünk még abból is enged, alkudozunk vele egy kicsit!

- Másik - folytatta Zsolt közben -, egy ezrest vonjatok le..!

- Nem, nem! A közös pénzből vesszük meg! - erősködött Petyus a többiek egyöntetű bólogatása közepette.

- Mennyire örült volna Terus néni a tortának! - sajnálkozott Zsolt, erősen szégyenkezően, amiért miatta nem kaphatja meg.

Tomi, készakarva váltott témát. Zsoltot kímélte, akit szerinte kellemetlenül érintett a többiek elemi erővel kitörő nagylelkűsége, holott tévedett, mert Zsolt anyyira ellágyult, hogy mostanra tényleg könnybe lábadt a szeme. Elfordult és titokban letörölte a keze fejével.

Tomi mintha semmit sem vett volna észre, holott jó-érzésű berzenkedésük közepette mindannyian látták, a földet rugdalta, és Hekus Tónira mosolyogva tovább beszélt:

- Pedig én már előre láttam: Terus néni ráncai kismulnak, szemei ragyognak, úgy megszépül, hogy belesel.

- Hülye! - nevetett fel Hekus Tóni.

A többiek vele együtt vihogtak.

A tűz mostanra szétaprózódott lángjai kis félgömböt kanyarintottak ki a letelepedő este szürkülő lepléből. Valaki megpiszkálta, mire a szikrák sok-sok csillag-szóróként teleprüszköltek a sötétlő eget. S mivel szá-

raz gazt is dobott rá, a füst méltóságteljesen emelkedett ki közülük, a bársonyos sötétség karjaiba burkolódzon, fel a hunyorgó csillagok felé.

- Jól éreztük itt magunkat, igaz? - tört fel ellenállhatatlanul a sóhajtás Zoli melléből, amin a társai, jól ismerve őt, elcsodálkoztak.

- Sok kaland, pénz, izgalmas meló, és dinnye, amennyi belénk fért!

- Persze, hogy jó volt, csak a csajok hiányoztak. - Petyusra lesett és kapkodón hozzátette: - Tudom, megfogadtuk: nem beszélünk róluk, ám nekem mégis hiányoztak.

Tomi, semmit sem adva Hekus Tóni őszinte kifakadására, Zolit utánzó hangon folytatta a megkezdett csevegést:

- Én szívesen elvállalnám jövőre is. Tarzan-ház egy óriási, ősrégi tölgyfa közepén. Körülötte kukoricaszár erdő, és itt ez a kunyhó! Nagyon klassz volt!

Tomit Petyus torkolta le.

- Nem termelnek többé dinnyét. Tamás bácsi öreg és beteges. Más szakemberük, aki ért a dinnyetermeléshez, nincs...

- Tamás bácsi! - nevetett fel Gergő -, hogy is mondta? Hosszú, mégis jól megjegyeztem: - Szervusz tíz! Hogy vagy húsz? Tisztelem a harmincat, csókolom a negyvenet. Ötven éves öregapám, aki Hatvanban lakik, úgy hetvenkedik azzal a nyolcvan krajcárjával,

hogy kilencvenszer úgy nyakon csapom, hogy százat büssengezik!

- Büssengezik? - nevette ki Tomi. - Bukfencezik.

Mialatt a többiek harsányan nevettek, Attila közbevágta: - Mi is tanultunk ehhez hasonló népi mondásokat. Emlékeztek? Hányadikban is... - húzta a szót elgondolkozva, mígnem rávágta: - Megvan, másodikban. - Lónyérítésként röhögött fel. - Csakhogy nem az iskolában, nagyapámtól.

- Ne vihogj már, mondd! - bökte oldalba Attila.

- Ötször elmondattam vele, mire megjegyeztem. Egy, kettő, három, négy, Koca Palya hová mégy? Elmegyek én Vácra. Vasat viszek zsákba. Vasat adom kovácsnak. Kovács nékem patkót ad. Patkót adom lovamnak. Lovam nékem trágyát ad. - A társai röheje közben akarta folytatni, ám mivel azok egymásra borulva nevettek, néhány pillanatra el kellett hallgatnia. Csak azután mondta tovább, miután kissé elcsitult a kacajuk: - Trágyát adom földemnek. Földem nékem búzát ad. Búzát adom molnárnak. Molnár nékem lisztet ad. Lisztet adom péknek. Pék nékem cipót ad. Cipót adom koldusnak. Koldus nékem botot ad. Azzal úgy végigváglak, hogy menten telecsinálod a gatyádat! - Felemelte a kezét, hogy lecsillapítsa a társai hangos jókedvét. - Más változatban is tudom, de az csúnya.

Zsolt a fejét vakargatta, mialatt ráförmedt.

- Nem ismernék rád, ha másként lenne.

A többiek még mindig nevettek. Csak azután hallgattak el, miután Jancsi átvette a szót.

- Tóni, Tóni púpja kiszaladt az útra - nevetve verte Hekus Tóni vállát -, kiszaladt az útra. Arra ment egy katona, a batyuba dobta. Egyik kutya húzta, a másik toltta, a harmadik azt mondta: Pfuj, de büdös a lyuka!

Hekus Tóni és Jancsi egymásnak estek és lökdösődni kezdtek. Eközben tréfásan ugratták egymást. A többiek kamaszosan eltorzult, egyszerre visító és brumogó hangon nevettek. Zsolt túlkiabálta őket.

- Meg, ha azt mondtuk neki...

- Kinek? - vágott a szavába Attila -, nagyapádnak, mert őt emlegetted legutóbb.

- Persze, mert te gyenge agyú vagy. Tóni bácsiról beszélek, te lüke! - Majdnem átszúrta a szemeivel, mi alatt folytatta: - Mondjuk, ma elég sok dinnyét leszedtünk, ő mindig így felelt: de nem annyit, mintha még egyszer annyi lenne.

Gergő még az előbb eltűnt. Most jókora szalonnával tér vissza, s ellentmondást nem tűrően a társaira szólt:

- Nyársalunk!

Mindannyiuknak volt nyársalóbotja. Előszedték és rátűzdelték a felvagdossott szalonnadarabokat, majd visszatelepedtek előbbi helyeikre a tűzhöz.

Hosszú ideig nyársaltak. A kenyeret Petyus hozta ki a kunyhóból, szeletelte fel a törkésével, nyomta a társai kezébe. És viccelődtek, heccelődően húzták egymást...

Késő éjjel volt, mire, jóllakottan s utoljára, semmi-
vel sem törődve, a holnapi évnyitójukkal sem, igaz, az
délután lesz, most utoljára, jóllakottan a tűz körüli fű-
be telepedtek, s sorban elaludtak.

Mellettük a tűz maradványai parázslottak, felettük a
csillagok ragyogtak fényesen...